2269. ukl

ԳԻՐՔ
ԱՂՕԹԻՑ

Վասն ամ՟ ցեղ
Պատահարաց որք գան
ի վերայ մարդոյն։
Յորոց ազատեսցէ զմեզ
ամ՟ծ Ա՟ծն։

Տպագրութեամբ ի լոյս
ածեալ՝ Հրամանաւ
Տ՟ն Յօհաննու Ա՟ծա-
բան Պատրիարգի
Կոստանդնու-
պօլսոյ։

Ա Ի

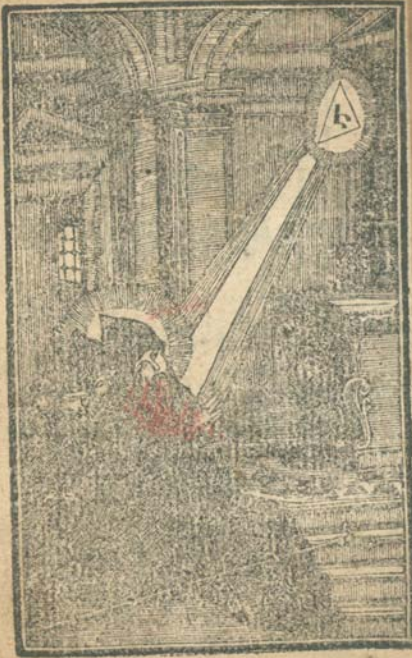

Աղօթք Սրբոյն Ներսէսի Շնորհալ-
ւոյ Հայոց Կաթողիկոսին։

ՀԱՒԱՏՈՎ խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ Հայր և Որդի և նը Հոգի․ անեղ և անմահ բնութիւն․ արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց․ և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Հա

2 Հաւատով խոստովանիմ և երկիր_
պագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս
միասնական սբ. երրորդութի՟ն՝ և մի
ածութի՟ն . արարիչ լուսոյ և հա_
լածիչ խաւարի . հալածեա՛ ՚ի հո_
գւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և ան
գիտութե՟ . և լուսաւորեա՛ զմիտս
իմ ՚ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել
քեզ ՚ի հաճոյս և ընդունիլ ՚ի քէն
զխնդրուածս իմ . և ող՟ :

Հայր երկնաւոր ած ճշմարիտ՝ որ
3 առաքեցեր զորդի քո սիրելի ՚ի
խնդիր մոլորեալ ոչխարին մեղայ յեր
կինս և առաջի քո . ընկա՛լ զիս որ՟
զանառակ որդին՝ և զգեցո՛ ինձ ըզ
պատմուճանն զառաջինն զոր մերկա
ցայ մեղօք . և ո՟ :

4 Որդի ած ճշմարիտ՝ որ խոնար
հեցար ՚ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր
մարմին ՚ի սբյ կուսէն մարիամայ
վս մերոյ փրկութե՟ . խաչեցար՝ թա
ղե

961-2009

ղեցար՝ և յարեար՚ի մեռելոց. և համ
բարձար փառօք առ Հայր՝ մեղայ
յերկինս և առաջի քո. յիշեա զիս
որպէս զաւազակն յորժամ գաս ար-
5 քայութեամբ քով. և ող"։
Հոգի Աստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր
՚ի Յորդանան և՚ի վերնատունն. և լու-
սաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ ա-
ւազանին՝ մեղայ յերկինս և առաջի
քո. մաքրեա զիս վերստին աստուածային
հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ
6 զառաքեալսն. և ող"։
Անեղ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք
իմովք՝ հոգւով և մարմնով իմով.
մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն
անուանդ քում սրբոյ. և ող"։
7 Տեսող ամենայնի՝ մեղայ քեզ խորհր-
դով բանիւ և գործով. ջնջեա զձե-
ռագիր յանցանաց իմոց՝ և գրեա
զանուն իմ՚ի դպրութեան կենաց. և ող"։
8 Քննող գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ
կա

կամայ և ակամայ՝ գիտութ̅բ և ան-
գիտութ̅բ. Թողութ̅ի շնորհեա մե-
ղաւորիս զի՛ի ծննդենէ ո̅ր աւազա-
նին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ
առաջի ա̅ծութ̅եդ քո. զգայարա-
նօք իմովք՝ և ա̅մ անդամօք մարմ-
9 նոյս. և ողոր":
Ամենախնամ տ̅ր՝ դիր պահապան
աչաց իմոց զերկիւղ քո ո̅ր՝ ոչ ևս
հայիլ յախտ. և ականջաց իմոց
ոչ ախորժել լսել զբ̇նս չարութե. և
բերանոյ իմոյ ոչ խօսիլ զստութ̅ի. և
սրտի իմոյ ոչ խորհել զչարութ̅ի. և
ձեռաց իմոց ոչ գործել զանիրա-
ւութ̅ի. և ոտից իմոց ոչ գնալ ՚ի ճա-
նապարհս անօրէնութ̅ե. այլ ուղ-
ղեա զշարժումն սոցա լինել միշտ
ը̅ս պատուիրանաց քոց յա̅մի. և":
10 Հուր կենդանի ք̅ս՝ զհուր սիրոյ
քո զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա
յանձն իմ. այրեացէ զխնա հո-

գւոյ

գւոյ իմոյ և սրբեսցէ զխիղճ մտաց
իմոց՝ և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ
իմոյ. և վառեսցէ զլոյս գիտութե-
քո ՚ի սրտի իմում. և ող״։
11 Իմաստութի̃ Հօր յա̃, տուր ինձ ի-
մաստութի̃ զբարիս խորհիլ և խօ-
սիլ և գործել առաջի քո յա̃մ ժամ.
՚ի չար խորհրդոց՝ ՚ի բանից և ՚ի
գործոց փրկեա զիս. և ող״։
12 Կամեցօղ բարեաց տ̃ր կամարար՝
մի՛ թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ
գնալ. այլ առաջնորդեա ինձ լի-
նիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսի-
13 րաց. և ողորմեա քո ա״։
Արքայ երկնաւոր տուր ինձ զար-
քայութի̃ քո զոր խոստացար սիրե-
լեաց քոց և զօրացո զսիրտ իմ ա-
տել զմեղս՝ և սիրել զքեզ միայն՝
և առնել զկամս քո. և ո״։
14 Խնամօղ արարածոց պահեա նշա-
նաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին

իմ

իմ՚ի պատրանաց մեղաց,՚ի փորձու-
թենց դիւաց. և՚ի մարդոց անիրա-
ւաց և յա՟մ վտանգից հոգւոյ և
15 մարմնոյ. և ո՛՛։
Պահապան ա՟մի ք՟ս ա՟ծ. քո հովա-
նի լեր 'ի վ՟ր իմ 'ի տուէ և 'ի գի-
շերի 'ի նստել 'ի տան՝ 'ի գնալ 'ի
ճանապարհ, 'ի ննջել և 'ի յառնել՝
զի մի երբէք սասանեցայց. և ո՛՛։
16 Ք՟ծ իմ, որ բանաս զձեռն քո և
լնուս զա՟մ արարածս ողորմութ՟բ
քով. քեզ յանձն առնեմ զանձն
իմ. դու հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպ
էտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայ
սմհետէ մինչև յաւիտեան. և՛՛։
17 Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո՛ զիս
'ի չար սովորութե՟ց իմոց 'ի բարի սո-
վորութ՟ի. և բևեռեա՛ 'ի հոգի իմ
զսոսկալի օր մահուն և զերկիւղ
գեհենոյն՝ և զսէր արքայութե՟ն. զի
զղջացայց 'ի մեղաց՝ և գործեցից

զար

զարդարութիւն . և ող"։

18 Աղբիւր անմահութե՟ աղբերացո ՚ի
սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխա
րութե՟ ո՟պ պոռնկին . զի լուացից
զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ քան զե
լանելն իմ յաշխարհէս . և"։

19 Պարգևիչ ողորմութե՟՝ պարգևեա
ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի
գործով և ս՟բ մարմնոյ և արեան
քո հաղորդութե՟ն գալ առ քեզ . և"։

20 Բարերար Տր՝ հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցես զիս քաղցրութե՟
աւանդել զհոգի իմ . և անխռով
անցուցանել ընդ չարութի այսոցն
որք են ՚ի ներքոյ երկնից . և ո"։

21 Լոյս ճշմարիտ քո՝ արժանաւորեա
զհոգի իմ ուրախութե՟ տեսանել
զլոյս փառաց քոց , ՚ի կոչման ա-
ւուրն և հանգչել յուսով բարեաց
յօթևանս արդարոց , մինչև յօր
մեծի գալստեանն քո . և ո"։

Պա

22 Դատաւոր արդար յորժամ գաս
փառօք հօր՝ դատել զկենդանիս և
զմեռեալս, մի՛ մտաներ ՚ի դատաս֊
տան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛
զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն՝ և լսե
լի՛ արա ինձ զերանաւէտ կոչումն
արդարոց յերկնից արքայութիդ. և″:
23 Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա՛ ամ հա
ւատացելոց ՚ի քեզ՝ իմոց և օտարաց՝
ծանօթից և անծանօթից՝ կենդա
նեաց և մեռելոց. շնորհեա՛ և թշ
նամեացն իմոց՝ և ատելեացս թո֊
ղութիւն որք առ իս յանցանացն. և
դարձո՛ զնոսա ՚ի չարեացն զոր ունին
վս իմ, զի ողորմութեանդ քում արժա
24 նի եղիցին. և ողոր″:
Փառաւորեալ տէր՝ ընկա՛լ զաղաչանս
ծառայիս քո և կատարեա՛ ՚ի բա֊
րի զխնդրուածս իմ. բարեխօսու
թեամբ սրբուհւոյ Ածածնին՝ և Յո֊
հաննու Մկրտչին՝ և սրբոյն Ստե֊
փան

փաննոսի նախավկային՝ և սբյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին. Եւ սրց Առաքելոց՝ Մրգրէից՝ Վարդապետաց Մարտիրոսաց՝ Հայրպտաց՝ Ճգնաւորաց՝ Կուսանաց՝ միանձանց՝ և ամ սրբոց քոց Երկնաւորաց և երկրաւորաց. Եւ քեզ փառք և երկրպագութի անբաժանելի սբ Երրորդութեդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից.

Ամէն:

Աղօթք Պահպանութե:

Անսկիզբն Ած՝ անեղ Ած՝ անիմանալի Ած՝ անպարագրելի ած՝ անծին ած՝ ամենարքայ ած՝ ամենարարիչ ած՝ ամենափրկի ած՝ ամենագէտ ած՝ ամենարագ ած՝ ամենատես ած՝ ամենամեծ ած՝ ամենաղբիւր ած՝ ամենիմաստ ած՝

ամենաարձակ ա̃ծ՝ ամենաայց ա̃ծ՝ ա-
մենայցելու ա̃ծ՝ ամենաադու ա̃ծ՝
ամենաադլիչ ա̃ծ՝ ամենաանց ա̃ծ՝ ա-
մենաարթուն ա̃ծ՝ ամենաբաւ ա̃ծ՝ ա-
մենաբարձրեալ ա̃ծ՝ ամենաբերկրեալ
ա̃ծ՝ ամենաբաւ ա̃ծ՝ ամենաբաւական
ա̃ծ՝ ամենաբարի ա̃ծ՝ ամենաբոյժ
ա̃ծ՝ ամենաբուժիչ ա̃ծ՝ ամենաբուղխ
ա̃ծ՝ ամենաբաշխ ա̃ծ՝ ամենաբաշխօղ
ա̃ծ, ամենագով ա̃ծ՝ ամենագովելի
ա̃ծ՝ ամենագովեալ ա̃ծ՝ ամենագութ
ա̃ծ՝ ամենագթած ա̃ծ՝ ամենագթիչ
ա̃ծ՝ ամենագանձ ա̃ծ՝ ամենագորով
ա̃ծ, ամենադաս ա̃ծ՝ ամենադիտուր
ա̃ծ՝ ամենադաւանեալ ա̃ծ՝ ամենադիր
ա̃ծ՝ ամենադարման ա̃ծ՝ ամենադար-
մանիչ ա̃ծ՝ ամենաեզերիչ ա̃ծ՝ ամենա-
երբ ա̃ծ, ամենազօր ա̃ծ՝ ամենազօրեղ
ա̃ծ՝ ամենազիրդ ա̃ծ՝ ամենազուարթօղ
ա̃ծ՝ ամենազարդարիչ ա̃ծ՝ ամենա-
զեղ ա̃ծ՝ ամենաէրկիչ ա̃ծ, ամե-
նա

նակէնն ած՝ ամենաէակ ած՝ ամեն
աէրկնիք ած՝ ամենասուրբ ած՝ ա-
մենաղորմ ած՝ ամենամեծ ած, ա-
մենամաքուր ած՝ ամենալինող
ած՝ ամենաընդունակ ած՝ ամենա
ընդունող ած՝ ամենաըղձունն ած՝
ամենաթագ ած՝ ամենաթագաւոր
ած, ամենաժառանգ ած, ամենալիշ
խան ած՝ ամենալիշխող ած՝ ամենա
իմաստ ած՝ ամենաիրաւ ած՝ ամե-
նալոյս ած, ամենալիր ած՝ ամենա-
լրումն ած, ամենախնամ ած՝ ամե-
նախնամօղ ած՝ ամենախօս ած՝ ա-
մենախրատ ած՝ ամենախորին ած՝
ամենախորհուրդ ած՝ ամենագթած
ած՝ ամենածագումն ած՝ ամենա
գով ած՝ ամենածաւալ ած, ամե-
նակալ ած՝ ամենակարող ած՝ ամե
նակիր ած՝ ամենակրող ած՝ ամենա
կայծ ած՝ ամենակատար ած՝ ամե
նակոչ ած ամենակեա ած, ամենա

 հա

հաս ա՟ծ՝ ամենահասու ա՟ծ՝ ամե_
նահաստատ ա՟ծ՝ ամենահաստատու_
տիչ ա՟ծ, ամենամաձիր ա՟ծ՝ ամենա_
ձեռն ա՟ծ՝ ամենաձեռնտու ա՟ծ,
ամենաղեկավար ա՟ծ՝ ամենաղամ_
բար ա՟ծ, ամենաճարտակ ա՟ծ՝ ամե_
նաճառագայթ ա՟ծ՝ ամենաճշմարիտ
ա՟ծ, ամենամեծ ա՟ծ՝ ամենամա_
քուր ա՟ծ՝ ամենամաքրիչ ա՟ծ՝ ամե_
նամարդ ա՟ծ՝ ամենամարդիչ ա՟ծ.
ամենայայր ա՟ծ՝ ամենայայրոյց ա՟ծ՝
ամենայառաջ ա՟ծ՝ ամենայորդոր
ա՟ծ՝ ամենայորդորիչ ա՟ծ՝ ամենայոյս
ա՟ծ՝ ամենակալ ա՟ծ՝ ամենալոյս ա՟ծ,
ամենաշարժ ա՟ծ՝ ամենաշուրջ ա՟ծ՝
ամենաշահ ա՟ծ՝ ամենաշահաւոր
ա՟ծ՝ ամենաշէն ա՟ծ, ամենողորմ ա՟ծ
ամենաուղորդ ա՟ծ՝ ամենաուղիղ
ա՟ծ՝ ամենաուժեղ ա՟ծ՝ ամենաո_
ւոգ ա՟ծ՝ ամենուրեք ա՟ծ՝ ամենա
պետ ա՟ծ՝ ամենաչափօղ ա՟ծ, ամենա

տուն ա՟ծ՝ ամենապարգև ա՟ծ՝
ամենաստատիչ ա՟ծ, ամենապարզ
ա՟ծ՝ ամենապարզիչ ա՟ծ՝ ամենապահ
ա՟ծ՝ ամենապահօղ ա՟ծ՝ ամենապար
ա՟ծ՝ ամենապարագրօղ ա՟ծ՝ ամենա
պայծառ ա՟ծ՝ ամենապարզեր ա՟ծ,
ամենաջահ ա՟ծ՝ ամենաջան ա՟ծ՝ ա-
մենաջամբ ա՟ծ՝ ամենալոյս ա՟ծ, ա-
մենառատ ա՟ծ՝ ամենառատացու-
ցիչ ա՟ծ, ամենատ՟ր ա՟ծ՝ ամենալը
բիչ ա՟ծ՝ ամենասահմ՟ն ա՟ծ՝ ամե-
նասահմանիչ ա՟ծ՝ ամենասան՟ձ ա՟ծ՝
ամենասանձօղ ա՟ծ՝ ամենասփիւռ
ա՟ծ՝ ամենասրբօղ ա՟ծ, ամենավար
ժիչ ա՟ծ՝ ամենավարիչ ա՟ծ՝ ամենա
մաքրիչ ա՟ծ՝ ամենավայելուչ ա՟ծ,
ամենատ՟ր ա՟ծ՝ ամենատիրօղ ա՟ծ՝
ամենատեղ ա՟ծ՝ ամենատու ա՟ծ՝ ա-
մենատուօղ ա՟ծ՝ ամենատուն ա՟ծ՝
ամենատիօն ա՟ծ՝ ամենատես ա՟ծ՝ ա-
մենատեսուչ ա՟ծ՝ ամենատուն ա՟ծ,

ա

անձնաւորաբուն ա̃ծ՝ անձնաւորամի
ա̃ծ, անձնացօղ ա̃ծ՝ անձնացայս
ա̃ծ՝ անձնացայգ ա̃ծ՝ անձնացնծու
թի ա̃ծ՝ անձնացանկ ա̃ծ՝ անձնա-
ցանկալի ա̃ծ, անձնափառք ա̃ծ՝ ան-
ձնափայլ ա̃ծ՝ անձնափայլօղ ա̃ծ՝
անձնափայլեալ ա̃ծ՝ անձնափայլիչ
ա̃ծ՝ անձնափայթ ա̃ծ՝ անձնափրկօղ
ա̃ծ՝ անձնափրկիչ ա̃ծ, անձնաքաւ
ա̃ծ՝ անձնաքաւիչ ա̃ծ՝ անձնաքա-
րող ա̃ծ՝ անձնաքարողիչ ա̃ծ, ան-
ճառ ա̃ծ՝ անճառուարքայ ա̃ծ՝ անճա
ռուարքայութի ա̃ծ՝ անճառուազատութի
ա̃ծ՝ անճառուաղբիւր ա̃ծ՝ անճառու
արարիչ ա̃ծ՝ անճառուապէնիաղ ա̃ծ՝
անճառուարփի ա̃ծ՝ ամանճառուագայթ
ա̃ծ՝ անճառուահաւոր ա̃ծ՝ անճառուա
խոր ա̃ծ՝ անճառուաբարի ա̃ծ՝ անճա
ռուաբաց ա̃ծ՝ անճառուաբուղխ ա̃ծ՝
անճառուադութ ա̃ծ՝ անճառուադօր
ա̃ծ՝ անճառուաիմաստ ա̃ծ՝ անճառուա

...ուր ած՝ անճառածագ․ ած՝ ան-
ճառագոյլ ած՝ անճառողորմ ած՝
անճառաչափ ած՝ անճառապատիւ․
ած՝ անճառավէհ ած՝ անճառա-
փառք ած՝ անճառափայլ ած՝ ա-
նախ ած՝ անեզր ած՝ անեղծ ած՝
անըմբռնելի ած՝ անժամանակ ած՝
անիմանալի ած՝ անլուելի ած՝ ան-
խարդախ ած՝ անծայր ած՝ անկեաղ
ած՝ անհասանելի ած՝ անղօղելի
ած՝ անմեկնելի ած՝ անյիշաչար
ած՝ աննինջ ած՝ անշարժ ած՝ անո
...ակալ ած՝ անչարչար ած՝ անպատ
ելի ած՝ անկոխելի ած՝ աննեղելի
ած՝ անօրինակ ած։
...արի ած՝ բարեմիտ ած՝ բարի
նուէր ած՝ բարեաց բարի ած՝ բա-
գութ ած՝ բարեբաշխ ած՝ բա-
բարոյ ած՝ բարեխորհուրդ ած՝
րեաց պարգեւօղ ած՝ բարեսէր
ած։

961-2009

Գովեալ Տ.Ծ. գերիվերոյ ամ՝ գե-
րազարդ ամ՝ գոհաբանեալ ամ՝
գերապանծ ամ՝ գեղեցիկ ամ՝ գե-
րագոյն ամ՝ գթացուցիչ ամ։
Դատաւոր Տ.Ծ. դատաւորաց դէտ
ամ՝ դիտապետ ամ՝ դատաւորիչ
ամ՝ դաւանեալ ամ՝ դասուց վե-
րնոց ամ՝ դեղ կենաց ամ՝ դրախտ
ամ՝ դաստիարակող ամ։
Երրորդութիւն Տ.Ծ. երկինք ամ՝
երկնաւորաց ամ՝ երկրաւորաց ամ։
Զօրաւոր Տ.Ծ. զօրեղ ամ՝ զու-
արթնոց ամ՝ զարդարող ամ՝ զա-
մենք ամ՝ զարմանալի ամ՝ զարհու-
րելի ամ։
Էրրեակ եւմի ամ՝ էրանել ամ՝ էա-
կան ամ՝ էացուցիչ ամ՝ էութի ամ
Թագաւորաց Տ.Ծ. թաքեալ ամ
թողիչ մեղաց ամ՝ թաղելոց յարու-
ամ՝ թշնամեաց սատակիչ ամ։
Ժառանգութի Տ.Ծ. ժամանեալ

ամ՝

ած՝ ժամանօղ ած՝ ժամանակից ած։
Իսկըզբանէ Գ.ծ՝ Ինքնահաւան ած՝
Ինքնագոյ ած՝ Ինքնակալ ած՝ Ինք-
նատուր ած՝ Ինքնակարօղ ած՝ Ինք-
նիշխան ած՝ Իշխօղ ած՝ Ի բար-
ձունս ած՝ Իմանալի ած։
Լոյս Գ.ծ՝ Լոյս անմատչելի ած՝ Լոյս
Թափանցիկ ած՝ Լուսազգեստ ած՝
Լուսաւորիչ ած՝ Լուսատարած ած՝
Լուսատու ած՝ Լուսաձեւ ած՝ Լսօղ
ած՝ Լրութի ած՝ Լցուցիչ ած։
Խոր անքննելի Գ.ծ՝ Խաղաղութի ած՝
Խաղաղարար ած՝ Խնամօղ ած՝ Խը-
նամիչ ած՝ Խրատիչ ած՝ Խրախու-
սօղ ած՝ Խորհուրդ ած՝ Խոր-
հրդապետ ած՝ Խնդրուած ած՝
Խորհրդագէտ ած՝ Խնդրօղ ած՝
Խոնարհ ած՝ Խորհրդադէտ ած։
Ծագումն Գ.ծ՝ Ծնօղ Գ.ծ՝ Ծագօղ
Գ.ծ՝ Ծարաւելոց Գ.ծ՝ Ծանուցեալ
Գ.ծ՝ Ծանուցիչ ած՝ Ծառայից տէր
ած՝

ա̃ծ՝ ծածկատես ա̃ծ՝ ծածկագէտ
ա̃ծ՝ ծայր ա̃ծ ։

Կենդանի Ա̃Ծ՝ կենդանարար Ա̃Ծ՝ կենդանատու ա̃ծ՝ կենդանացուցիչ ա̃ծ՝ կերակրող ա̃ծ՝ կամարար ա̃ծ՝ կեանք ա̃ծ՝ կամեցող բարեց ա̃ծ՝ կենդանի ա̃ծ՝ կատարեալ ա̃ծ՝ կառավարող ա̃ծ՝ կուրաց լուսատու ա̃ծ ։

Հայր Ա̃Ծ՝ հօր որդի Ա̃Ծ՝ հոգի որ ա̃ծ՝ հաստատ ա̃ծ՝ համերց լեզուատու ա̃ծ՝ հոգւոց ազատիչ ա̃ծ՝ հրածորան ա̃ծ՝ հրաւիրող ա̃ծ՝ հինաւուրց ա̃ծ՝ հարուստ ա̃ծ՝ հանուրց ա̃ծ՝ հաւատարիմ ա̃ծ ։

Ձայն Ա̃Ծ՝ ձայնող ա̃ծ՝ ձեռնտու ա̃ծ՝ ձայնից լսող ա̃ծ՝ ձիր ա̃ծ՝ ձիրաբաշխ ա̃ծ ։

Ղեկավար Ա̃Ծ՝ ղեկապետ Ա̃Ծ՝ ղամպար Ա̃Ծ ։

Ճշմարիտ Ա̃Ծ՝ ճշմարտութի ա̃ծ՝

ճշմարտասէր ած՝ ճարտարապետ
ած՝ ճառագայթ ած՝ ճառագայ
թեալ ած՝ ճոխ ած՝ ճաշակ ած՝
ճար ած՝ ճոռոմ ած՝ ճանապարհ
ած՝ ճանապարհ կենաց ած՝ ճանա
պարհ բարեաց ած՝ ճառ ած ։

Մեծարել Տ․ Ծ՝ մեծապատիւ ած՝
մաքրիչ ած՝ մաքրութի ած՝ մաք
րող ած՝ մահու լուծանող ած՝
մեղաւորաց դարձ ած ։

Յայտնուի Տ․ Ծ՝ յաւիտեան ած՝
յաւիտենից ած՝ յարուի ած՝ յու
սացելոց ած՝ յուսադրող ած՝ յա
րուցիչ ած՝ յառաջ ած՝ յանդի-
ման ած ։

Նեղելոց լոյս Տ․ Ծ՝ նորահրաշ ած՝
նաւապետ բարի ած ։

Շնորհ Տ․ Ծ՝ շնորհատու Տ․ Ծ՝ շուրջ
ած՝ շուրջանակի ած՝ շնորհօղ
ած՝ շնորհաբեր ած՝ շաւիղ ած ։

Ողորմած Տ․ Ծ՝ ողորմութի Տ․ Ծ՝ ու

ղեղ

ղեղ ա̃ծ՝ ուղղորդ ա̃ծ՝ ուղղորդա-
սէր ա̃ծ՝ ուղղորդապետ ա̃ծ՝ ուղ-
ղորդախօս ա̃ծ՝ ուղղորդաբան ա̃ծ։

Չարատեաց Գ.ծ̃՝ չարաստաստ ա̃ծ՝
չարամերժ ա̃ծ՝ չարաբարձ ա̃ծ՝ չա-
րահերձ ա̃ծ՝ չարաբաւ ա̃ծ։

Պաշտպան Գ.ծ̃՝ պաշտպանիչ Գ.ծ̃՝
պետ Գ.ծ̃՝ պետական ա̃ծ՝ պատ-
ուելի ա̃ծ՝ պարունակօղ ա̃ծ։

Ջահ Գ.ծ̃՝ ջահալոյս Գ.ծ̃՝ ջահա-
պայծառ ա̃ծ՝ ջան ա̃ծ՝ ջամբօղ ա̃ծ՝
ջերմեռանդութիւն Գ.ծ̃։

Ռահ Գ.ծ̃՝ ռահ լոյս ա̃ծ՝ ռատա-
բաշխ ա̃ծ՝ ռատափայլ ա̃ծ՝ ռետին-
քաղցր ա̃ծ՝ ռահավիրժ ա̃ծ։

Սէ̃ Գ.ծ̃՝ սրբութի̃ Գ.ծ̃՝ սաբաւօթ
Գ.ծ̃՝ սէր ա̃ծ՝ սիրելի ա̃ծ՝ սահմա-
նադիր ա̃ծ՝ ստեղծօղ ա̃ծ՝ սրբոց
ա̃ծ՝ սոսկալի ա̃ծ։

Վեհ Գ.ծ̃՝ վեհագոյն ա̃ծ՝ վայել-
չութի̃ ա̃ծ՝ վերակացու ա̃ծ՝ վար-
ժիչ ա̃ծ։

Տէր Յ.Ք.՝ տեսող Յ.Ք.՝ տէր Յ.Ք.
տուիչ բարեաց Յ.Ք.՝ տրամեցելոց
Յ.Ք.։

Բարուն Յ.Ք.՝ րաբունապետ Յ.Ք.՝
րաբխարար Յ.Ք.։

Ցնծութ Յ.Ք.՝ ցանկալի Յ.Ք.՝ ցա—
ւոց բժիշկ Յ.Ք.՝ ցօղահոս Յ.Ք.։

Փառք Յ.Ք.՝ փառաւորեալ Յ.Ք.՝ փա
ռահեղ Յ.Ք.՝ փառաբանել ա̅ծ՝ փըր
կիչ Յ.Ք.՝ փրկող Յ.Ք.՝ փարթամ Յ.Ք.՝
փարատիչ ցաւոց Յ.Ք.՝ փառաւոր
Յ.Ք.՝ փառք ՚ի բարձունս Յ.Ք.։

Քահանայապետ Յ.Ք.՝ քերոբէա—
նիստ Յ.Ք.՝ քաւիչ Յ.Ք.՝ քաւութի
Յ.Ք.՝ քաւարան Յ.Ք.՝ քարոզիչ ա̅ծ՝
քննող ա̅ծ։

Օրհնեալ Յ.Ք.՝ օրհնաբեր ա̅ծ՝ օրհնիչ
ա̅ծ՝ օրհնել ա̅ծ՝ օրհնաբանել ա̅ծ։

Քո ո̅ր և ահեղ անուանցդ զօ—
րութ̅ք՝ ո̅ր Յ.Ք. ամենակալ. երկիցիս
պահապան ծառայիս ։

Մաղթանք վասն հալածանաց դիւաց եւ հայհոյողաց աղանդաւորաց. եւ վասն դատապարտանք չարչարելոց։

ԹԱԳԱՒՈՐ ՀԶՕՐ

ապաւէն ծառայելոց փրկիչ նեղելոց՝ որ վ(ասն) մեր խոնարհեցար ՚ի հայրական ծոցոյ եւ առեր մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն մարիամայ, վ(ասն) մերոյ փրկութե(ան). մատնեցար. ըմբռնեցար. չարչարեցար. խաչեցար եւ թաղեցար եւ յարեար. ՚ի մեռելոց՝ եւ համբարձար փառօք առ հայր. զարթո՛ զզօրութի(ւն) քո եւ էկ ՚ի կեցուցանել զգինս արեան քոյ տէր. եւ մի՛ տար գերել սանցե զքոյ փրկեալքս. եւ մի՛ տար բնակութի չարին՝ զտաճար անուանդ քում սրբոյ. եւ մի՛ զլքեալս քեզ մարմին եւ անդամ թողուլ ՚ի կոխումն եւ ՚ի կատականս չարին. այլ գթա՛

գթած ՚ի քո արարածս արարչական
սիրով. տ՟ր ողորմեա՛ մեզ. զի ՚ի խաչ
քո պարծելով պարծեցաք և պա_
հելով պահեսցէ զմեզ յերեւելի և
յաներեւոյթ թշնամեաց. և լիցի պա
հապան ծառայիս քո ամէն :

Զոր իշխանքն հալածեն. որք ընդ
ծառայս քո մարտնչին. երեւելով
նշան խաչին. աներեւոյթք կոր_
ծանեսցին :

ՍԷ Ի-Է աւետարան՝ որ ըստ Մատթէոսի:

Եւ մինչդեռ անցանէր ընդ այն
Յ՟ս. զհետ եղեն նորա կոյրք եր
կու աղաղակէին՝ և ասէին, ողոր_
մեա՛ց մեզ՝ որդի Դաւթի: Եւ իբ
րեւ եկն ՚ի տուն. մատեան առ նա
կոյրքն. և ասէ ցն՟ս Յ՟ս. հաւա_
տա՞յք եթէ կարող եմ առնել ձեզ
զայդ: ասեն ցնա՛, այո՞ տ՟ր: Յայն_
ժամ

ժամ մերձեցաւ յաչս նոցա՝ և ասէ
ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ ։
Եւ բացան աչք նոցա , և սաստեաց
նոցա Յիսուս և ասէ . զգոյշ կացէք՝ մի ոք
գիտասցէ ։ Եւ նոքա ելեալ համ
բաւեցին զնա ընդ ամենայն երկիրն ընդ
այն ։ Եւ յելանելն նոցա արտաքս , ա-
հա մատուցին առ նա զայր մի համր
դիւահար ։ Եւ յելանելն դիւին
խօսեցաւ համրն և զարմացան ժո-
ղովուրդքն՝ և ասեն . թէ և ոչ եր-
բէք երևեցաւ այսպիսի ինչ յիս-
րայէլի ։ Իսկ փարիսեցիքն ասէին .
իշխանաւն դիւաց հանէ դա
զդևս ։

ԱԷ Աւետարանն՝ որ ըստ Մարկոսէ ։

Եւ ել լուր նորա ընդ ամենայն կողմն
գալիլեացւոց ։ Եւ վաղվաղա-
կի ելեալ ՚ի ժողովրդենէն եկին ՚ի

տուն սիմօնի և անդրէայ՝ յակոբու և յօհաննու հանդերձ։ Եւ զո- քանչ սիմօնի դնէր ջերմացեալ և վաղվաղակի ասեն ցնա վ͞ն ն͞ր։ Եւ մատուցեալ յարոյց զնա կա- լեալ զձեռանէ նորա և եթող զնա տենդն և պաշտէր զն͞ն։ Եւ իբրև երեկոյ եղև ՚ի մտանել արեգականն բերէին առ նա զ͞ամ հիւանդս և զդիւահարս։ Եւ էր ա͞մ քաղաքն ժողովեալ առ դրունսն։ Եւ բը- ժշկեաց զբազում հիւանդս ՚ի պէս պէս ախտից, և դևս բազումս ե- հան, և ոչ տայր խօսել դիւացն. զի գիտէին զնա թէ Ք͞ն է։

ԱԷ Ի Աւետարանն՝ որ ըստ Ղուկասու։

Եւ եղև ընդ աւուրսն ը͞ն այ- նոսիկ՝ ել ՚ի լեառնն կալ յա- ղօթս, և հանէր զգիշերն ՚ի գլուխ

ժա

յաղօթսն ամյ։ Եւ երբեմն այգ եղեւ,
կոչեաց զաշակերտսն իւր եւ ընտրեաց
՚ի նոցանէ երկոտասանս․ զորս եւ
առաքեալս անուանեաց։ Զսիմոն՝
զոր եւ պետրոս անուանեաց․ եւ
զանդրէաս զեղբայր նորին, եւ զյա
կոբոս, եւ զյօհաննէս․ եւ զփիլիպ
պոս եւ զբարթուղիմէոս։ Եւ զմ
մատթէոս․ եւ զթօմաս․ եւ զյակո-
բոս ալփեայ․ եւ զսիմոն զկոչեցեալն
նախանձայոյզ։ Եւ զյուդայ յա-
կոբայ եւ զյուդայ իսկարիովտացի
որ եղեւ իսկ մատնիչ։ Եւ իջեալ
նոքօք հանդերձ ՚ի տեղի մի տափա
րակ եւ ժողով աշակերտացն նորա եւ
բազմութիւն յոյժ ժողովրդեանն յամ
հրէաստանէ եւ յերուսաղեմէ եւ
յայնմ կողմանէ եւ՚ի ծովեզերէն
տիւրոսի եւ սիդոնի։ Որք եկին լը
սել ՚ի նմանէ եւ բժշկիլ ՚ի հիւան-
դութեանէ իւրեանց եւ նեղեալքն

յայ

ջայսոց պղծոց բժշկելն։ Իսկ ժո-
ղովուրդն խնդրէր մերձենալ ՚ի նա
զի զօրութի բազում ելանէր ՚ի նմա-
նէ և բժշկէր զամենեսեան ։

ԱՒԵՏարան՝ որ ըստ Յօհաննու։

Յետ այսորիկ տօն էր հրէից, և
ել Յս յէմ։ Իսկ յէմ ՚ի
պրօպատիկէ աւազանին որ կոչիւր
եբրայեցերէն բեթհեզդայ հինգ-
սրահ։ Յորս անկեալ դնիւր բազ-
մութի յոյժ հիւանդաց. կուրաց.
կաղաց. գօսացելոց, որք ակն ունէ-
ին ջրոյն յուզելոյ։ Իսկ հրեշտակ
տն իջանէր ըստ ժամանակի յաւա-
զանն, և յուզէր զջուրն. և որ նախ
՚ի շարժմանն ջուրցն իջանէր յաւա-
զանն. բժշկիւր, ոչ ունելով զնշան
հիւանդութե։ Իսկ անդ էր այր մի,
որոյ Լ Ը ամ էր ՚ի հիւանդութե իւ-
րում։

Ընդ խորս եւս Տ̃ր զիս անկել
դնէիր. եւ գիտացի եթէ բազում
ժամանակք են այնուհետեւ, ասէ
ցնա կամիս ողջ լինել։ Պատասխա
նի ետ նմա հիւանդն. տէր ոչ զոք
ունիմ թէ յորժամ ջուրքն յուզի
ցին արկցէ զիս յաւազանն եւ մինչ
ես գանդաղիմ, այլ ոք քան զիս յա
ռաջագոյն իջանէ։ Ասէ ցնա Տ̃ր.
արի, առ զմահիճս եւ գնա։ Եւ
ողջացաւ այրն. եւ յարեաւ էառ
զմահիճս իւր եւ շրջէր. եւ էր շա
բաթ յաւուրն այնմիկ։

Աղօթք Կիպրիանոսի Հայրպետին։

Ես Կիպրիանոս ծառայ Ք̃ի՝ ան
տիոք.քաղաքէ՝ ազգաւ հելլենա
ցի՝ տան հեթանոսի որդի. անուն
հօր իմոյ եդեսիա, եւ մօր իմոյ կղօ
դիա։ յորժամ ծնայ ես յորովայնէ
մօր

մօր իմոյ, ծնօղքն իմ նուիրեցին
զիս յուսումն չամծց՝ լինիլ պաշտօնէ
կացոյն և ետուն զիս յուսումն դի
տունէ, և զամ ուսայ զկախարդական
գիրս առաւել քան զմիմն և զմա
քուր և եղէ հասու ամ հմարագ
տունեցն • բազում անգամ ելանէի
՚ի յօդն և կախարդութ գնայի ՚ի
վր ծովուն • և էին ՚ի հրամանս իմ
ամ գունդք դիւաց • և զոր ինչ խոր
հէի, առ ժամայն կատարէին վաղ
վաղակի ։ Մտանէի յապարանսն և
առնէի զշաւիղս արեգականն և
զլուսին յերեսս իմ, և երբեմն իմ
փայլէին իբրև զարեգակն, և կա
տարէի զկամս դիւացն մեծաւ ու
րախութ, և էի մոլորեալ ՚ի գործս
չարութե և ոչ ճանաչէի զած, և
զամն գայթակղեցուցանէի յա
ղագս չար արուեստին իմոյ ։ Ո
մանս աչաց ցաւ առնէի ։ Ոմանս

գլխացաւ առնէի։ Զոմանս քա
մոտ առնէի։ Զոմանս ջերմնոտ
առնէի։ Զոմանս հիւանդ առ-
նէի։ Զոմանս յաղգաց վարէի։
Զոմանց զգոյն յերեսացն տանէի։
Զոմանց զմիտսն մոլորեցուցա-
նէի։ Զոմանս ատելի առնէի իւր
ազգէն։ Զայր և զկին կռուեցնէի
և ատել տայի զմիմեանս և այլ բա-
զում չարիս դիւականս առնէի ՚ի
վր երկրի․ և այնչափ հմուտ եղէ
դիւացն՝ որ ոչ մնաց գործ և ոչ
խորհուրդ զոր ես ոչ գիտացի․ գի-
տացի և զբազմուն դիւաց զի որպ
ջուր որ ելանէ յաղբերացն․ այնպս
ելանէին դևքն և պատրէին և խա-
բէին զորդիս մարդկան․ զոր տր ած
հեռացուցէ ՚ի ծառայէս իւր։
Նու կապէի կախարդութբ իմով։
Զերկինս՝ որ ոչ տայր զանձրև․
զերկիր՝ որ ոչ բուսուցանէր զսեր

մանիս իւր ։ Ո՛ արեգակն և լու-
սինն և զաստեղս՝ համաստեղութե
Ո՛ ծառս՝ որ ոչ տայր զպտուղ
իւր ։ Ո՛ ծով՝ որ ոչ տայր զալիս
իւր ։ Ո՛ ձկունս՝ որ ոչ լողային ի
ծովս ։ Ո՛ գետս՝ որ ոչ գնային ։
Ո՛ աղբիւրս՝ որ ոչ բղխէին ։
Ո՛ թռչունս՝ որ ոչ վերանային
յօդս ։ Ո՛ անասունս՝ որ ոչ յղա-
նային ։ Ո՛ յղիս՝ որ ոչ ծնանէին ։
Ո՛ կանայս՝ որ ոչ յղանային ։ Ո՛ ե-
ռունս՝ որ ոչ զեռային ։ Ո՛ վաս-
տակաւորս՝ որ ոչ վաստակէին ։
Ո՛ վաճառականս՝ որ ոչ վաճառէ-
ին ։ Ո՛ օդն՝ որ ոչ թնդայր, և կա-
պէի զերկինս օդօքն և զերկիր
ամ զեռնօք · որ ոչ անցանէին ըստ
հրամանս իմ · ու̃ ձհը̃ · ապանդք կա-
նանց և կախարդաց, և արանց ա-
ղանդաւորաց ։ Արձակ երիտա-
սարդ մի որ էր անունն ադղամ ի-

դոս

դոս ։ գեղեցիկ կուսի մի ցանկա-
ցու որոյ անունն էր յուստիանէ՝
առնուլ զնա 'ի կնութի և ոչ կարէր,
և առաքեաց բազում պատուական
ինչս ոսկի և արծաթ և գեղեցիկ
հանդերձս ։ և կոյսն ոչ հաւանեցու
և դարձոյց անարգանօք ։ և առել
երիտասարդն զամ ինչսն գնաց առ
կիպրիանոս և նմա ասէ ես դարձու-
ցանեմ զնա 'ի կամս քո, և առաքեց
զմի 'ի դիւացն առ յուստիանէ և
նա նշ. աղօթիւքն հալածեց զնա,
և ապա առաքեց զդևն պոռնկու-
թե, և եղեալ դիւին 'ի կերպարանս
ծեր և պառաւ կնոջ, և գնացեալ
'ի դուռն նշ. կուսին 'ի գիշերի և
ասէ՝ ո՛վ դուստրիկ իմ՝ զգիշերս
ընդ քեզ աղօթեցից և մտեալ դևն
առ կոյսն և աղօթեցին զողջ գիշերն
միաբան ։ և ապա ասէ սանիայ ո՛վ
դուստրակ 'ի կուսանե ո՛վ է վարձս

 քն

ընկալեալ։ Իսկ թէ չէր ամուսնա-
ցեալ, ուստի՞ էին նախահարքն
մարգարէքն առաքեալքն հայրա-
պետքն. Եկ երթիցուք առ մեծն
կիպրիանոս և ամուսնացիր, և ապա
իմացեալ կոյսն որ սատանայական
էր բանն. եհան զնշան խաչին ՚ի
վերայ մարմնոյ իւրոյ և կնքեաց
զինքն, և դևն հալածեցաւ և ա-
ներևոյթ եղև ահիւ և դողութբ
և գնաց առ կիպրիանոս։ Իսկ կիպ-
րիանոս ասէ ցդևն զի՞նչ է որ եր-
կիւղիւ դողաս և սասանիս։ ասէ
դևն. տեսի զնշան խաչին և երկիւ-
ղիւ դողամ և սասանիմ։ ասէ կիպ-
րիանոս զի՞նչ է նշան խաչին որ
զարհուրեցուցանէ զքեզ։ Ասէ
դևն ցկիպրիանոս. երդուի՛ր որ ոչ
ուրանաս զմեզ, ես ասեմ քեզ զամ
խորհուրդս մեր և զնշան խաչին։
և երդուաւ կիպրիանոս ՚ի սուտ և
՚ի

'ի սնոտի պաշտամունս նոցա՝ եթէ ոչ
ուրանամ զձեզ ։ Նաւ սկսաւ դեւն
պատմել մի ած միոջէ զնմ եւ ասէ ։
ած զմարդ ստեղծ 'ի հողոյ զա–
դամ․ եւ ապա եկեալք հրեշտակք եւ
հրեշտակապետք երկիր պագէք ձե–
ռագործին իմոյ ադամայ․ նա դասքն
սադայելի հպարտացան եւ ոչ խո–
նարհեցան երկիր պագանել ադա–
մայ ։ բարկացաւ ածութին եւ զեր
կինքն պատառեաց եւ զսադայելն
դասն 'ի վայր եհեց զանթիւ զօրս
մեր ։ եւ շինեցաք ապարանս եւ դը–
ժոխք անուանեցաք, եւ զհոգիս ար–
դարոց եւ մեղաւորաց մինչեւ ցյօ–
հաննէս մկրտիչն զնմ ըմբռնեցաք
'ի դժոխս ածաք ։ Յետոյ աւաքեց
ած զորդին իւր միածին որ եկն եւ
ծնաւ 'ի սրբ կուսէն մարիամայ ած
ածնէն, զմեռելս յարոյց․ զբորոտս
սրբեաց․ զկաղս գնացոյց․ զկոյրս

 բա–

լուսաւորեց. և այլ բազում սքան_
չելիս արար. մատնեցաւ 'ի յուդայէ
և խաչեցաւ 'ի հրէից և թաղեցաւ,
և յարեաւ 'ի մեռելոց, և խաչիւն
իւրով զդժոխս աւերեաց և համ
բարձաւ առ հայր յերկինս, և գա_
լոց է միւսանգամ դատել զկենդա
նիս և զմեռեալս. և խաչիւն իւրով
լուսաւորէ զա̄մ արարածս: Հա_
ւատացեալքն ուրախանան և ու_
րացօղքն կործանեսցին: Այս է նշան
խաչին զոր տեսանեմք և զարհու_
րիմք և սոսկամք. և ապա Կիպրիա
նոս 'ի միտս իւր եկեալ ասէ, թէ
նշան խաչին այսչափ զօրութ̄ ունի.
ապա խաչեցելոյն որչափ ևս առաւել:
Ես հաւատամ 'ի Ք̄ս, և 'ի զօրութ̄
խաչին, և յա̄ծ հայր ամենակալ՝
որ նա միայն է ճշմարիտ ա̄ծ, և
կուռքն դևք են և սատանայ: Եւ
ապա այրեաց զա̄մ գիրս կախար_

դու

դուռն իւրոյ, և գնաց առ Մոպլսկո-
պոս քաղաքին, և մերձեցաւ և
ձեռնադրեցաւ քահանայ, և զկնի
աւուրց եպիսկոպոս. և աղօթեաց
և ասէ՝ Տէր ած իմ խնդրեցի զքեզ
և ծանեայ ի ձեռն սբ հայրապետին
Մատթէոսի և յուսափանէ կու-
սին զզօրութիւն խաչին քո՝ ողորմած
Տծ ողորմեա՛ ինձ որ աւազակին.
քաւեա՛ զիս որ զԶաքէոսն. ար-
դարացո՛ զիս որ զմաքսաւորն. հա՛ն
զիս ի գբոյ մեղաց որ զԵրեմիա
և զԴանիէլ ի գբոյ բանտին. շիջո՛
յինէն զբռնութիւն թշնամւոյն՝ որ
զհուրն երից մանկանց ի բաբե-
լոնի հողմաբեր ցօղովն օրհնութեան։
Յու զոր յառաջն կապէի չար և դի-
ւական աղանդօք, այժմ արձակել
եմ զամ կապեալն հրամանաւն այ.
կացցեն երկինք և երկիր ի հաստա-
տութեան իւրեանց. հող զբոյս դալար
բու

բուսուցանէ · Տառք զպտուղ
իւրեանց տան · և ա̃մ կապեալք
արձակումն առցեն յԱ̃նուն ամե-
նա̃րբ Երրորդութե̃ն ա̃յ: Երդմնե-
ցուցանեմ զքեզ սա̃նյ` անուամբն
Տ̃ն Յ̃ի Ք̃ի ա̃ն մերոյ · և՚ի
հ̃ և ա̃ Ս̃. նուանն ա̃յ` որ զԱ̃. դամն և
զԵւա բաղկացոյց · և ինն դաս
հրեշտակացն` որ ելանեն և իջանեն
՚ի ապրիպօլիս քաղաքն, և յանուն
սերովբէիցն` որ կան ՚ի սպասաւո-
րութե̃ որդւոյն ա̃յ, և Թևաքօղելով
ծածկեն զերեսս իւրեանց և երգեն,
ս̃բ` ս̃բ` ս̃բ` ա̃ր զօրութե̃ց` լի են եր-
կինք և երկիր փառօք քո: Երդմնե-
ցուցանեմ զձեզ` չար դևք և որդիք
սատանայի` որ էք օգնական ա̃մ կա-
խարդաց և չարագործաց · Երդմնե-
ցուցանեմ զձեզ սա̃նյք ՚ի գեղեց-
կութե̃ն Ա̃դամայ · ՚ի վայելչութե̃ն
դրախտին · ՚ի խոնարհութե̃ն ա̃մ ս̃բց ·

և

և՚ի սէր Տ՟մ մարտիրոսացն ՚ի պա_
տարագն Աբելի ՚ի կոչումն զանուն
Տ՟ն Ենովսայ · ՚ի յարդարութ՟ն
Նոյի · ՚ի քահանայութիւն Մել_
քիսեդեկի ՚ի հաւատս և՚ի հիւր_
ընկալութիւնն Աբրահամու ՚ի
կապանսն Իսահակայ ՚ի պատրանսն
Յակոբայ՝ ՚ի գեղեցկութիւնն
Յովսեփայ՝ ՚ի համբարձումն Եղի
այի՝ ՚ի հրազանդութ՟ն Եղիսէի՝
՚ի տախտակն Մովսէսի՝ ՚ի պատ_
մուճանն Ահարօնի՝ որ զարդա_
րեալ էր երկոտասան ականքբ · որ
օրինակ էր երկոտասան Առաքե_
լոցն Ք՟րի · ՚ի քնարն և՚ի սաղմոսն
Դաւթի ՚ի մտատանին Սողոմոնի՝
՚ի գաւազանն Մովսէսի՝ և յա_
ղօթսն Ահարոնի · յաւետիքն
Գաբրիելի զոր ետ ա՟ծ կուսին Մա
րիամու · ՚ի ծնունդն և՚ի մկրտու_
թիւնն Յ՟սի Ք՟րի որ մկրտեցաւ

՚ի

'ի յորդանան 'ի Յովհաննէ , և'ի
սբ հրամանքն որ հրամայեաց ան-
դամալուծին թէ՝ առ զմա-
հիճս քո , և'ի Թուքն որ եբաց
զաչս կուրին , և'ի գալուստն յա-
ւանակաւ յերուսաղէմ 'ի յարու-
Թիւնն Ղազարու 'ի մատնութն
և'ի խաչելութիւն քսի 'ի գե-
ղարդն և'ի բևեռն քսի 'ի փշե-
ղէն պսակն և'ի հեղումն արեան
որդւոյն այ որ հեղաւ 'ի վերայ սբ
խաչին ։ Երդմնեցուցանեմ և կա-
պեմ և հալածեմ զձեզ չար դևք ։
Յարութեամբն և համբարձմամբն
քի , և'ի Գալուստ հոգւոյն սբյ ,
և այլակերպութեն քի որ այլա-
կերպեցաւ 'ի Թաբօր լերինն , ի՛չ
ունիմք իշխանութիւն դևք և ա-
զանդք և կախարդութիւնք ա-
րանց և կանանց մերձենալ 'ի ծա-
ռայս այ ։ Երդմնեցուցանեմ զձեզ

'ի

'ի բանին անծախելի 'ի լոյսն ան-
ճառելի · 'ի Թագն անպատմելի ·
որ հրեշտակացն զարհուրելի · 'ի
Թագաւորն սոսկալի · 'ի մատանին
Սողոմոնի՝ 'ի կապանսն պըղնձի ·
'ի տախտակն Մովսէսի · 'ի գրեալ
մատամբն Տեառնի · 'ի յաղօթս
Ահարոնի · 'ի պատմուճանն ցան-
կալի · 'ի նըշ Սինայ · 'ի քառասնօ-
րեայ պահս Մովսէսի · նըշ արիւնն
մանկանց բեթղեհեմի · 'ի յարդա-
րութիւն Նոյի · 'ի հաւատսն ղով-
տի · 'ի կարգն Մելքիսեդեկի · 'ի
յաւետիսն Գաբրիէլի · 'ի յա-
Թոռն չորեք կուսի · մինն մարդոյ
էր նմանի և իմաստուն բանակա-
նի · մինն կերպ էր առիւծի ; տե-
սին հուր կիզելի · մինն ահեղ և
զքանչելի , տեսիլն հրեղէն եզին
ունի , միւսն Թև արծուի , ահեղ
տեսիլ զարմանալի որ 'ի վերայ
նրա

Նըստեալ բազմի տէր և ա̃ծ ա̃մի։ ուր այս անուանքս որ յիշեցին գիրս և հրամանս պատահի, չարն 'ի բաց միշտ հալածի, կապք և աղանդըք լուծանին 'ի ծառայէս ա̃յ ամէն։

Ցոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո և զփրկութիւնս քո տուր մեզ։
Որպէս զի մեծ են գործք քո տ̃ր և յոյժ խոր են խորհուրդք քո։

Գրիգորի լուսաւորչի
'ի վիրապէն։

45

երանելւոյն յանհնարին քառանց,
տասնչորս ամս ըստ տառամանիք։
Ամենայն հայք ժամ և մեծ
մեր հօր. հայրենեաց անձինք և
պարծանք ազգին հայրենեաց։
Յերկնային պարգև երանելոյ և
հոգելից որ հանճարեղ.
միջնորդ ամեն և հայրենեաց հա
պարապ շնորհ արդարոյն
և սպառ հանգստեան և հանդերձեալ
հայրենեաց զանազան մեծ

–որդայ: Մեղադրեալս ամբ-
աստանեալն ասացի իւ, եսպանեցի
զհօր . իւրև չունէր իւէն չնա-
հանջեալն իւէն: Բայց բռնա-
ւան իմ աս բանն ամ չարմեալ
հարաւէ . չար կերպադրեթ զի
բանդրինն ամ կենդանեայ:
ապաշխար ան մեր պանդրանեթ
[illegible]այնանկան ասացի եր չ
Նամա այս ամբերեացա: Բայց
[illegible] ասացի

նորա միջնորդ և բարեխօս զման֊
կութին իւր։ Ո կաթամբ սնանելոյն
ոպ մանուկ։ Ո ուսովք բառնելոյն։
Ո գրկօք գգուելոյն։ Ո շրթամբք
համբուրելոյն։ Ո ողջագուրելոյն, ոպ
տղայ։ Ո երթ և գալն քո ընդ նմա
յեգիպտոս, և՚ի նազարէթ և յամ
տեղիս։ Ո տրամութե տագնապելոյն
քո վս նր ՚ի ժամ չարչարանացն։
Ո յանձնառութի քո առ յօ֊
հանինէս, յորժամ հեղուսն կայր
վշտօք ՚ի վերայ խաչին։ Ո դառն
արտասուաւն քո զոր վտակօրէն հե
ղուիր յորժամ տեսանէիր զնա վր֊
տանջեալ ՚ի վերայ խաչին. վս որոյ
մատնաստաստան տառապէիր կսկծա
կոծ, վս չարչարանացն։ վս սաստիկ
ծարաւմանն։ վս ճաշակման լեղ
ւոյն՝ քացախին։ վասն տեսանելոյն
զքրտնատեսակ արեան իջումն։
վս իջուցանելոյն ՚ի խաչէն արիւ֊
նա

Նազանդ մարմնոյն ։ վն դիտաղաշ-
դեալ դնելով ՚ի սբ գերեզմանն ։
Աղաչեմ զքեզ մայր լուսոյ · հայ-
ցեա՛ զթողութի մեղաւորիս ։
Դի՛ր աղերս առաջի նր զամենա-
կերս չարչարանաց իւրոց · զոր վն
իմ կրեաց բարերարն և մարդա-
սէրն ։ Յիշեա՛ սբ կոյս զայս քան
չարչարանացն · զի թերևս ողորմես
ցի և ներեսցէ բազմամեղիս · և
ջնջեսցէ զձեռագիր իմոց յանցա
նաց ։ Եւ իւր անմեղ մատամբն
և սբ արեամբն դրոշմեսցէ զդե-
գերեալս ՚ի դպրութի կենացն ան-
վախճանից ընդ ամ սբս իւր ։
Եւ քեզ երկրպագութիւն ՚ի մե-
ղուցելոյ ոգւոյս ամենասբ կոյս
բարեխօս լեր ծառայիս
այ · ամէն ։

Նորին աղօթք մէջ ճաշակմանն ։

Առաջնորդ կենաց ճանապարհ
ճշմարտութեն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ։
Որ առաջնորդեցեր յովսեփայ 'ի
յեգիպտոս, և իսրայելացւոց ընդ
ծովն կարմիր. և մովսեսի 'ի լեառն
Սինէական, և ժողովրդեանն յեր-
կիրն պարգևացն և կղէոպասայն
ճանապարհակից եղեր յեմաւուս ։
Աղաչեմ զքեզ Տէր առաջնորդեա
ինձ և եղբարց իմոց գնալ խաղա-
ղութեամբ զառաջիկայ ընթացս.
փրկեա յերևելի և յաներևոյթ
թշնամոյն, և բարի առաջնորդեա
'ի դէմ եղեալ տեղին. զի դու ես
ճանապարհ և ճշմարտութիւն և
կեանք մեր և քեզ փառք և եր-
կրպագութիւն այժմ և" ։

Բ․շէ̄րս Ժ̄ պատար ծնանելոյ ։

Ս Ծ բոլորից ․ անճառ մեծութ̄ն ․
հզօր զօրութ̄ն ․ ամենակարող
բարերարութ̄ն ։ Ո՛ւ․քեզ հայր ա̄մ
ակն տեսողի ։ Նայեաց ՚ի պատշ_
տամս հառաչման ձայնի քոյոց ծա
ռայից և աղախնեաց ․ ո̄ց անձայի
լուսար հեծութ̄ե , և տուր նմա
զմեծն սատուել ․ և յովակիմայ և
աննայի զամենօրհնեալն մարիամ,
Ու զաքարիայի և եղիսաբեթի պար_
գևեցեր զաւակ զե̄ր կարապետ և
մկրտիչն յովհաննէս ։ Այն որդ_
մութ̄ դ քո պարգևեա և տուր ս̄մ
զաւակ բարի ծ̄ռյիս ո̄ւյ ամէն ։

Զայն բարբառոյ յանապատի, ո̄ր
Յովհաննէս դու ամորդի ․ ան
մեղ զ?ատրինն անարատի, մկայ եղեր
դու կրկնակի ․ Բարեխօսութ̄ մե̄ց
մրճ̄րեիցն Մովսէսի և ահարօնի ․

Նա

Նաթանայ և սամուէլի · դաւիթ
ամոսի միքիա աբդիի · յօնան նա–
ւում ընդ ամբակումի · սոփոնիա
և անգէի · մաղաքիայ ԲԻ դանիէլի ·
զաքարիաւ ընդ եզեկիէլի · և ամ՟
՟որց դասի · պահապան լեցի ծա–
ռայիս ՟քյ ամէն ։

Աղօթք առ ՟սբ Ստեփաննոս Նախա–
վկայն ։

Առ քեզ հայցեմք առաքելադրելն ·
Նախավկայ ՟քն առաքելոցն · ՟որ
Ստեփաննոս բացող երկնի · տեսող
զ՟Յս յաջմէ ծնողին · լեր բարեխօս
արեամբ քոյին , առ մեզ հանգիստ
՚ի յանկողնին · արթուն լինել յա–
ւաւօտին բարեբանել զըյան
անքննելին ։

Աննեղ անմահ արարչին աստուա-
[illegible]ւորք անմարմինք՝ վերին զօրացն
դասապետութիւնք։ Աթոռք. Քե-
րովբէք, և Սերովբէք։ Տէրութիւնք,
Զօրութիւնք և Իշխանութիւնք։
Պետութիւնք, Հրեշտակապետք, և
Հրեշտակք։ Միքայէլ և Գաբ-
րիէլ Պետք վերնական զօրացն դա-
սուց. որք անլռելի ձայնիւ փա-
ռաբանութիւն մատուցանէք ամենա-
սբ Երրորդութեանն. և երեքսրբ-
բեան ձայնիւ եղանակէ զերգս
ասելով ողորմեա՛ դու ստեղծեր
մի կորուսաներ։ զգործս ձեռաց
քոց մի անտես առներ օգնական
և պահապան լերուք ծառայիս
քոյ ամէն։

Աղօթք առ Տր զինուորին ՅՍի։

Բարեխօսութբ ամ. զօրավա-
րացն, սբյն սարգսի զօրավա
րին և որդւոյ նորա մարտիրոսին,
և սբյն Թէոդորոսի զօրավարին.
Գէորգայ զօրավարին և մերկերիո
սի զինուորին. անդրէի զօրավա
րին. և չորից զինուորացն՝ Բասոսի
Եւսեբի Եւտիքի և Բասիլիդեայ.
սբյն մինասայ, երմոգինեայ և դրա
բոսի, և սբց տասնմեանց. ոսկեանց
և սուքիասանց. խարիթեանց, և
այլ ամ որոց բարեխօսութբն պա
հեա զծառայս քո ամէն։

Աղօթք հօր նահապետի և հօր ղեւոնդի։

Տէր ամծ մարդասէր մարդասի
րի հօր որդի դու ես պահա
պան և օգնական յուսացելոցս 'ի

քեզ ողորմութեամբ քո ՚ի ծա-
ռայս և պահեա անփորձ ՚ի չարէ
և անսայթաք յորոգայթէ երևելի
և աներևոյթ թշնամւոյն պահեա
՚ի չար աչաց և չար լեզուէ ՚ի
սրդյ և ա̃մ հարուածոց երևե-
լեաց և աներևութից պահեա
զծառայս քո
ամէն ։

Աղօթք սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի ։

Աղաչեմ զքեզ Քս̃ փրկիչ ա̃ի
հայեա յիս և ողորմեա և
շնորհեա ՚ի ներումն բազում ա-
նօրէնութե̃ իմոյ։ քանզի անարգեցի
զա̃մ բարիսն զոր արարեր յիս ՚ի մա̃ն-
կութե̃ իմմէ։ զի զախմարս և անի-
մաստս արարեր ա̃նօթ գիտութե̃։
Յաճախեաց յիս շնորհքն քո, և լցո̃
զքաղցս իմ և զծարաւն իմ զոփա-

ցոյց, և լուսաւորեաց զխաւարեալ
միտս իմ, և ժողովեաց ՚ի մոլորութենէ
զխորհուրդս իմ և ելից ՚ի ծոց իմ.
վ̃յ անկեալ երկրպագանեմ առաջի
քո՝ խոստովան եղեալ զբարերարու֊
քումմէ, և աղաչեմ դադարեցո՛ ա֊
ուխս զխոստումն շնորհի քո, և պա
հեա՛ զնա ՚ի գանձի քում. զի դար
ձեալ տացես ինձ զնա յաւուրն յայն
միկ: Մի՛ բարկանար ինձ մարդա֊
սէր զի ոչ հանդուրժեմ սպառնա
լեաց քոց. յաղագս որոյ և աղաչեմ
ժտելով. զի առաւել քան զչափն
յաճախեաց յիս շնորհքն քո. վ̃ն զի
և լեզու իմ ակարացեալ ոչ կարելով
խօսել զնմանէ. հիացեալ և միտք
իմ ոչ բերելով զբազմութիւն ալեաց
նորա: Կերպարան և ճառագայթ
օրհնելոյ հօրդ. դադարեցո՛ առ իս
՚ի հոսմանց նոցա. զի ինքն զհուր բոր
բոքեալ բոցակիզեաց զերիկամունս

 իմ

իմ և զմիտս իմ, և անդր դարձել
պարգևեա ինձ զնա և կեցո զիս
յարքայութեն քում մի՛ յիշեր զանօ_
րէնութիս իմ. յանդգնիմ և հայ_
ցեմ. տուր ինձ զխնդրուածս իմ,
և արա առ իս օթևան օրհնել հար_
քո. յաւուր յայտնութեն քո: շնոր_
հեա ինձ քս զհայցուածս իմ. զի
դու միայն ես տուօղ կենաց իմոց,
և քեզ ընդ հօր հոգւոյն սրբոյ փառք՝
այժմ յաւիտեանս ամէն:

Մաղթանք առ սբ լուսաւորիչն Գր:

Լուսաւորիչ հայր պարծանաց.
Ընկալ զբանս զայս մաղթա_
նաց և աղաչեա զհայրն փա_
ռաց. ջնջել զգիր մեր յանցանաց:
Եւ բարեխօսութբ դ և ժը
Հայրապետացն և ուղղափառ ե_
պիսկոպոսաց աղօթիւքն՝ պահեա՛
տր ած զծառայս քո ամէն:

 Նորին

Աղօթք առ տէրն մեր, եկեղեցւոյ,
մերոյ Յօհաննու ոսկեբերանին :

Տաճար ա̃յ և բնակարան ս̃բ հո գւոյն. ՚ի քէն ս̃բ աւազանաւն կոչեցայ յորդեգրութ̃ի հօրն երկնաւորի : Այսօր ՚ի քեզ կազմեցաւ պատարագիլ գառն անարատ : Ա̃ւ ես դիմեալ եկի առ դուռն քո . և աղաչեմ զքեզ, մաքրեա զիս վ̃ երրոր դին լուացմամբք, և սրբեա ՚ի մեղաց և արա արժանի մտանել առաջի ս̃բյ սեղանոյդ յերկրպագութ̃ին :

Ս̃բյն Գրիգորի Նարեկացւոյն ընդդէ
մամարտ դիմաց այս նուագ Աղօթից
և դէմառաջութեան չերբնապատաճիւ ահղ
անխափանորդութեանց ս̃էր ճարտարին :

Արդ՝ այսքանեաց անլուծից հրա շից հանդերձեալ հայր ամե

նաս

նաստեղծ ։ Անունդ ահաւոր ։
Ձայն սարսափելի ։ Կոչումն ընտա
նի ։ Բան համբուրելի ։ Ազդումն
սքանչելի ։ Հրաման սոսկալի ։
Լութի անքննելի ։ Գոյութի անճա
ռելի ։ Իսկութի անբաւելի ։ Ող
րութի անզննելի ։ Կամք ամենաբա
րի ։ Տէրութի անսահմանելի ։ Մե
ծութի անչափելի ։ Բարձրութի ան
բովանդակելի ։ Երջանութի անկշռե
լի ։ Առաւելութի անհասանելի ։
Պատճառ որդւոյ հայրութեան այլ
ոչ նախադրութեան ։
Դու՝ և՛ի ձեռն քոյդ անպարա
գիր զօրութեդ սաստեմ տադ
նապօղ և դիւական անենդխս ջեր
մութե , որ պղրդեալ մուծաւ ը
մեղաց ։ զի փախիցէ 'ի մարդոյս ․
զարհուրեալ 'ի սխրալի և յանբա
ւելի արեանդ վրտակի գառինդ
երկնաւորի որով սրսկեալ միանգամ

'ի

'ի մշտնջենաւորս համայն մաքրե-
ցաք ։ Եւ արդ՝ յորս պատկառելին
խոնարհութե՛ աղարչակերտս խոր
հրդոյ՝ ամաչեսցէ սովոյ 'ի գործս
չարեաց իւրոցն հրեշտակաց ։ Համ-
ջեսցի և հալածեսցի ․ հեռացեալ
և ազատալքս աւարեալ 'ի չնուածոյ
խորանէ քումդ բնակութենէ յարտա-
քին խաւարին ։ Եւ ջնջել մաքրեա՛
զարտասուս ողբոց 'ի դիմաց մերոց ․
և զհառաչումն ձայնի հեծութե՛
'ի սրտից մերոց ։ Եւ յիշատակաւ
հարմանն հեղուսից ․ քաղցրմանափուշ
տաժանատեսիլ ազգերպահանջից ։ ո-
րով պնդեցաւ միածինդ քո յաշտա-
րակ խաչին՝ ցաւեսցի չարին ։ Եւ
'ի կողահերձ սայրասուր սրբոյ
ուժգին բախմանէ՝ որով զվէրն
մեծ ընկալաւ, խոցեալ սատակեսցի
ակզբնաւորն մահու ։ Եւ զի խո-
նարհեցուց զգօրեալն գլուխ յա-
ւան

ւանդէին զհոգին ՚ի ծոց քո բարձ-
րեալ, ապստամբութիւն անքարի բա-
րուցն բելիարայ ՚ի կոր կործանեցին
ամիս հերքել ՚ի կորուստ ։ Եւ զի
զօղել ծածկեցաւ անմահն խուն
յորովայնի երկրի, այսու ամէար
ձեռին հզօրութեան կարծել զօր-
զին ՚ի յատակս մահու դժոխոց մի
թին ստուերին յաւեալ դիւանեցէ ։
Եւ յիշեցէ զառաջին հարուածն
անբժշկական. որով մահացաւ դի-
մամարտութեան թունից վիշապին՝ կե-
նարարն կրից ամենազօրին ։ Մ ն
զի ՚ի փառս քո հայր ողորմութեան
էր ՚ի գովեստ որդւոյ քոյ հոգ-
ւոյդ սրբով զայս խոստովանիմք ։
Քանզի ոչ պիտակ ինչ սոսկ զօրու-
ունի զմիւսմէն՝ առ մի խորհրդա-
կանն խորութեան ։ Այլ զանսկիզբն
բանդ անձնաւոր՝ ընդ անժամա-
նակս հօր փառաւորեմք ։

Եւ

Ընդ քեզ միայնոյ որ երրորդութեանդ
հաւասարապատւի տէրութեանդ համա-
բուն անբաժին ինքնութեանդ, օրհնա-
բանութի գոհութի՝ զօրութի՝ և ան-
ճառ վայելչութի մեծութե՝ բարեվա-
յելչ հարթութե՝ զուգակշիռ հաւա-
սարութե յաւիտեանս ամէն ։

Նորին մաղթանք զօրաւոր ընդդէմ
ամ չարեաց ։

Ընկալ քաղցրութբ տր ած հզօր՝
զդառնացողիս զաղաչանս ։
Տուր գթութբ՝ առ պատկառելս
դիմօք ։ Փարատեա ամենատարագե
զամօթալից տխրութիս ։ Բարձ
յինէն ողորմած զանըմբերելի ծան-
րութիս ։ Անջրպետեա հեռաւոր
զմահացու կրթութիս ։ Վարեա
միշտ յաղթօղ ՝ զխաբողին հաճու-
թիս ։ Բացադրեա վերնային ՝ զմե

րէ

լեցին մատուախուղ։ Կրնքեալ կեցու-
ցիչ զկորուսչին ընթացմունս։ Յոր-
ճեալ ծածկապես զամբառնողին չար-
գամունս ։ Խորտակեալ անզըննին ։
զմարտողին դխմեցմունս տնկագրեալ
քո անուանմբդ զըլուսանցոյց երդ-
յարկխս ։ Պորփակեալ քո ձեռամբդ՝
զառասատող տաձարխս ։ Խծագրեալ
քո աջնմբդ՝ զմու տ սեմոց սենեկխս ։
Կերպացն զ․քո նշանդ ՚ի հետս ե-
լից մաղթողխս ։ Միացն քո աջովդ՝
զհիմնգաստեանս խչտխս ։ Սպքրեա-
ցես ՚ի հաղըից զծածկարան անկող-
նոյս ։ պահեսցես քո կամօքդ զտա-
ռապե՞լ անձն ոգւոյս ։ Անխարդախ
արասցես զ․քո շնորհեալ շունչ-
մարմնոյս ։ Կացուսցես շըջափակ՝
զպար զօրուդ երկնայնոյ ։
Կարգեսցես ՚ի դխմ ընդդէմդ դե-
ճացն դասու ։ Տուր համդխստ
բերկրութե ։ ժամհաշանգըյնս նիրհ

մին

ման ՚ի խորութեն գիշերիս ։ Բարե-
խօսութբ հայցուածոց սրբուհւոյ
Ածածնիդ և ամ ընտրելոց ։ Ամփո-
փեալ պարուրեա զպատուհան սե-
նեկեց ։ Զզայարանաց իմա-
ցից ։ Անզարհուրելի պահպանեամբ՝
՚ի ծփական խռովութեց ։ Կենցաղա-
կան զբաղմանց ։ Անրջական երա-
զոց ։ Խօլականաց ցնորից ։ Յիշա-
տակաւ քո յուսոյդ՝ անխափանելի
պաշտպանեալ ։ Եւ սթափեալ վե-
րստին ՚ի նինջմանէ ծանրութեց ։
Անձնազգաստ արթնութբ ։ հոգե-
նորոգ զուարթութբ ՚ի քեզ արձա-
նացել զայս ձայն մաղթանաց բու-
ռամբ հաւատոց ։ քեզ՝ ամենօրհնել
Թագաւոր փառաց անճառից ։ փա-
ռաբանողաց երկնաւորումր խմբից՝
երգակցեալ յերկինս առքել ։ Զի
դու փառաւորեալ ես յամ՝ արարա-
ծոց ։ յաւիտեանս յաւիտենից ։ Եւ լեցի
պահպանութ ծոյլս մոյ ամէն ։ 63

Աղօթք զօրաւոր ընդդէմ [illegible] նա- [illegible]

Որդի ա̄յ կենդանւոյ օրհնեալդ յաւիտ: Հօրդ աջաւորի անքննելին ծնունդ: Որ անճառանայ առ'ի քէն և ոչ ինչ: Որ 'ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմութե̄ քո փառաց: Հալին մեղք: Հալածին դեւք: Ընջին յանցանք: Խզին կապանք: Խորտակին շղթայք: Կենդանած- նին մահացեալք: Բժշկին հար- ուածք: Ողջանան վէրք: Բառ- նին ապականութիւնք: Տեղի տան տխրութիւնք: Նահանջին հեծութիւնք: Փախնու խաւարն: Մեկնի մէգն մերժի մառախուղն: Փարատի մր- ռայլն: Սպառի աղջամուղջն: Ս երանայ մութն: Գնայ գիշերն: Տարագրի տագնապն: Չքանան չարիքն հալածին յուսահատութիւնք:

Եւ թագաւորեսցէ ձեռն քո ամե-
նակալ քաւիչդ իմ · որ ոչ եկիր
կորուսանել զմոլորեալս Հոգիս ,
այլ կեցուցանել : Թող ինձ զան-
թիւ չարիսն իմ ըստ ողորմութեդ-
քո : Ո՜վ դու միայն ես երկնի ան-
ձառ և երկրի անըննելին · ՚ի տարր-
դոյից և յերկրէ ծագաց աշխարհի ·
Սկիզբն իմ և յիմի իմին ըմնմբ-
օրհնեալդ ՚ի բարձունս : Եւ քեզ
ընդ Հօր Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ
փառք յաւիտեանս ամէն : Ե-
ղիցի պահապան :

Աղօթք չորրորդ` Նորին Մեծին Գրիգորի : ՂԷ :

Տէր յաւիտենական , բարերար
և ամենակալ · արարիչ լու-
սոյ , և յօրինիչ գիշերոյ · կեանք ՚ի
մահու , և լոյս ՚ի խաւարի , յոյս

ակնունողաց, և երկայնմտութիւն տա-
րակուսելոց ։ Որ ամենարուեստ
իմաստութեամբ քո՝ դարձուցանես յայգ
զստուերս մահու, աննուազ ծա-
գումն և անմուտ արեգական, քան-
զի ոչ զօրէ ծածկել զփառս լուսու-
թեան քո՝ խաւար գիշերոյ ։ Որում
կրկնի ծունր երկրպագութեան ամենայն ե-
ղելոց՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց՝
և սանդարամետականաց ։ Որ լսես
զհեծութիւն կապելոց, և հայիս
յաղօթս խոնարհաց, և ընդունիս
զխնդրուածս նոցա ։ Տէր իմ և Թա-
գաւոր իմ ։ կեանք իմ և ապաւէն
իմ ։ յոյս իմ և վստահութիւն իմ ։ Յիսուս
Քրիստոս Աստուած իմ ։ Մեծ հանգուցել՝
ի հոգիս մերոց, մխիթարութիւն վշտաց՝
և քաւարան մեղուցելոց ։ որ գիտես
զմեզ յառաջ քան զլինել նոցա ։ առա-
քեա՛ զպահպանողական զօրութիւն
աջոյ քո, և փրկեա՛ զիս յերկիւղէ

դի

գլխերի և՚ի դիմէ չարէ ։ Որպէս զի
զմխիթարական սոսկալի և սուրբ քո ան֊
ուն անդ՝ միշտ համբուրել շրթամբք
հոգւոյս՝ ըղձմամբ շնչոյ, կեցից պահ֊
պանեալ ընդ այնոսիկ՝ որք կարդան
զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ ։ Եւ՚ի դրոշմէ
խաչի քոյոյ նշանիդ, զոր ամենայն
արեամբ քո ներկեալ նորոգեցեր,
և՚ի նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ
մկրտեցեր, և՚ի փառս պատկերի քո
նկարեալ յօրինեցեր ։ այսու պար֊
գևօք ամենակալանօք՝ ամաչեսցէ սա֊
տանայ ։ քակտեսցին մեքենայքն ։
բարձցին որոգայթքն ։ պարտեսցին
մարտուցեալքն ։ պակասեսցին զէնքն
սայրասուրք ։ մերժեսցի մէգն ։ փա֊
րատեսցի խաւարն ։ մեկնեսցի մա֊
ռախուղն ։ Նուաղուկ քո հովանաս֊
ցի, և աջ քո կնքեսցէ ։ վասն զի գթած
ես և ողորմած, և անուն քո կո֊
չեցեալ է ՚ի վերայ ծառայից քոց ։

Եւ քեզ ընդ Հօր՝ Հոգւովդ Սրբով փառք և իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից․ ամէն ։

Մաղէքս առ սուրբ առաքեալսն ։

Ընման գառինն Հզօրի․ որ միշտ զենեալ և կենդանի․ երկոտասան գառանցդ խմբի․ ձեր այս աղերս մատուցանի։ Սբ Պետրոսի և Անդրէի․ երկուց եղբարց նախակոչի, Յակոբոսի․ Յովհաննիսի ձկնորս որդւոցն զեբեդեի․ Փիլիպպոսի Բարդուղիմէի․ Թովմայի և Մատթէոսի․ Յակոբայ ալփեայ Թադէոսի ։ Շմաւոնի, Մատաթեի, Երկոտասան Առաքելոց․ ի Քրիստոսէ պսակելոց․ այս է բաղձանք սրտից մերոց ։ Փրկել զմեզ յայսոց պղծոց։ Նուիրեցի պա Հայցան ծառայիս ՟ոյ, ամէն ։

Գյոք

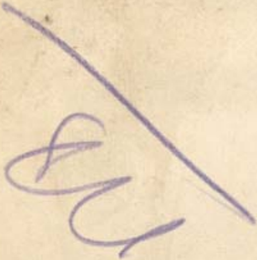

հրրգակից ։ խաչն նեղելոց հանգիստ ։ խաչն տղայոց պահապան ։ խաչն արանց գլուխ ։ խաչն ծերոց կատարումն ։ խաչն խաւարելոց լոյս ։ խաչն թշուառաց վայելչութիւն ։ խաչն ղեկն յաւիտենականն ։ խաչն բարբարոսաց ազատութիւն ։ խաչն անխրատից իմաստութիւն ։ խաչն անօրինելոց օրէնք ։ խաչն մարգարէից քարոզ ։ խաչն առաքելոց պատմութիւն ։ խաչն մարտիրոսաց պարծանք ։ խաչն վանականաց պահապան ։ խաչն կուսանաց զգաստութիւն ։ խաչն քահանայից ուրախութիւն ։ խաչն եկեղեցւոյ հիմն ։ խաչն տիեզերաց զգուշութիւն ։ խաչն մեհենից աւերիչ ։ խաչն բագնեաց կործանիչ ։ խաչն ձենձերաց ապականիչ ։ խաչն հրէից գայթակղութիւն ։ խաչն ամբարշտաց կորուստ ։ խաչն տկարաց զօրութիւն ։ խաչն հի-

ւան

հիւանդաց բժշկութի՟։ խաչն բորոտաց սրբիչ։ խաչն անդամալուծաց ուղղիչ։ խաչն պապկշոտաց բժշկութի՟։ խաչն քաղցելոց հաց։ խաչն ծարաւելոց աղբիւր։ խաչն մերկաց վերարկու։ խաչն անբարբառ բարեխօս ծառայիս այ՟, ամէն։

Ընդհանր ՄԷ նշանացն որք էին բարեխօս վասն մեր։

Բարեխօսութե՟ Ըճայլին սբ նշանին. և անբարբառ բարեխօսին Քրի վրն ազգի մարդկան Սրբոց կենաց խաչափայտին Քրի։ Աւազակի սբ նշանին։ Վարագայ սբ նշանին։ Երեման սբ նշանին։ Հաղբատայ սբ նշանին։ Վանկոյ սբ նշանին։ Կաղբայ սբ նշանին։ Ադրնեայ սբ նշանին։ Մերբեկայ սբ նշանին։ Մարաւայ սբ նշանին։

Գան

Գանձասարայ սբ նշանին ։ Եւ
Քրի սբ գեղարդին։ Գետարգել
սբ նշանին ։ Ապարանից սբ նշա
նին։ Կարմրակ սբ նշանին ։ Սքան
չելագործ սբ նշանին ։ Ծիծուան
սբ նշանին ։ Ախթամարայ սբ նշա
նին ։ Սանահնու սբ նշանին ։ Ս
րոսի սբ նշանին։ Կիպրոսի սբ նշա
նին։ Կոստանդիանոսի սբ նշանին։
Եւ տապանակի սբ նշանին։ Սրբոց
Հոռմոց սբ նշանին ։ Կոստանդնու
պօլսոյ սբ նշանին ։ Հապէշու եւ
Ղպտոյ սբ նշանին ։ Հացունեաց
սբ նշանին՝ որ ՚ի գաւառեանն յա
ռաջագոյն ։ Գայլակայ սբ նշա
նին ։ Հնդու սբ նշանին ։ Կապըն
կոյ սբ նշանին ։ Միջեռուու սբ նը
շանին ։ Հռիփսիմէի սբ նշանին ։
Թոդու սբ նշանին։ Մարի սբ նշա
նին ։ Եւ այլ ամ սբ նշանացն որք
ընդհանուր աշխարհս իցեն սոցին

Տր̃ և արժանաւոր աղօթիւքն և
անդադար բարեխօսութե̃ն
ողորմեա՛ ծառայիս քո ։

Հրաշագործութեան Քի̃ զոր արար։

Դու Քս̃ բժշկեաց 'ի ժողովր-
դենէն բազում հիւանդս .
լուսաւորեաց զկոյրս հալածեաց 'ի
մարդկանէ զդեւս . սրբեաց զբորոտս .
գնացոյց զանդամալոյծն որ 'ի բեթ
հեզդայ անկեալ դնիւր ԼԸ̃ ամի .
և յարոյց 'ի մեռելոց զչորեքօրեայ
մեռեալն . և այլ անթիւ սքանչելիս
և հրաշագործութիւնս արար . Նոյն
ողորմութե̃ն խնամով հեռի արասցէ
'ի մէնջ, զգլխացաւն . աչաց ցաւն .
ականջացաւն . ակռայի ցաւն . սըր
տացաւն . միջաց ցաւն . կշտացաւն .
փորացաւն . ծնկնացաւն . և յա̃մ ցեղ
ցաւոց ազատեսցէ՝ և օգնական և
պհ̃պան լիցի ծ̃ռյիս ք̃յ ամէն ։ 74

Աղօթք վ̅ն Եկեղեցւոյ և ազգի որ ոչ մեր-ձենայ ՚ի ծառայութ ք̅ո ։

Տ̅ր Յ̅ս Ք̅ս • ամենակարօղ ողորմած •
Տէր պարիսպ և աշտարակ հզօր
յերեսաց թշնամեացն • զի ա̅մ մըրդիկ
լուսաւորութենց կարծեաց երկիւղին
ամենայն գիտական չարեաց որք ՚ի
ծնունդս կանանց աղացկանի զօր
հարեցուցանելով այնք կոչեցան
գիշատեսիլ երևմամբք որպէս որպէս
ախտիւք թերմութեամբ խելագ-
նացս առնելով • և որ ինչ հաղթից
նոցին իցէն չարաճճար որոգայթք •
հերքեալ հալածեսցին ՚ի գ̅կաց
ծառայիս ք̅ո ։ Ամէն ։

Ս երաքին ցաւելուած նշխին հեծա-
րեն՝ նորին հաշուղէ, առ նոյն աղերս
Յաղթանակս բանի։ Ի խորոց սրտից
խօսք՝ ընդ այ։ Բան . ՀԹ։

Ս ծ և տր • կեանք և տուարիչ •
ողորմած • գթած • լոյս •
երկայնամիտ • անոխակալ •
մարդասէր • ամենագութ • պարգև
տուու • փրկիչ • օրհնեալ • գովեալ •
բարեբանեալ • Պաշտաւն ամենուն •
սրտատոպարան վստահութե • առանց
նենգութե բարի • առանց խառնուրդ
ճառագայթ • քաւիչ մեղաց • ողջա
ցուցիչ վիրաց • անհասանելեաց հը
նարք • անմատչելեաց հպաւոր • ան
յուսութե եղք • անուն քո խոստո
վանեալ՝ այ որդի • և հօր քո ընդ
քեղ հզօրի և աշաւորի , և հոգ-
ւոյդ ամենակալի՝ և ը քեղ երկրը
պագելոյ փառք և պաշտօն գոհա
բանութե՝ յաւիտեանս • ամէն ,

Մ էրատին ցաւելուհած չէչէն հեծա-
բէ՞ նորին հոգւոյ, առ նոյն աղեր-
ծաղիանաց բանէ ։ Ի խորոց սրտից
խօսք՝ ընդ այ ։ Բան ․ Կ ։

Բարեբանեա՛լդ ած երկնաւոր ․ միայն արարիչ, որ ամենակալ ․ մեծութեան ահեղ ․ գթութեան օրհնաբանելի ․ ողորմութեան խոստովանելի ․ բարերարութեան երկրպագելի ․ խնամակալութեան պաշտելի ․ մարդասիրութեան տօնելի ․ պահպանութեան խնկելի ․ բարձրեալ անքննելի ․ մերձաւոր կամարար ․ ապաւէն անկասկածելի ․ մխիթար սրտից ․ փարատիչ վշտաց ․ ապաքինիչ ցաւոց ․ սպառումն վհատութեանց ․ բարձումն պարտեաց ․ փոխարկիչ կարեաց ․ կարգաւորիչ կրից ․ յաղթարիչ բանից ․ սանձարկու լեզուի ․ շրջադրութեան շնչոյ ․ կացուցիչ հագագի-
աց

ամփոփիչ խորհրդոց· կրթարան կա
մաց · արձանացուցիչ յուզմանց ·
հանդարտութիւն մրրկաց · խաղաղութիւն
ծփմանց, որ ունիս զթևոց ամէն
ընթացս իշխանականիս, և խնամատու
թեամբ նուաճեալ առ քեզ
դարձուցանես ։

2 Գոհաբանեալ միշտ երախտա
ւոր, որ հեզութեամբ անհպարտութեամբ
երկայնամտեալ հանդչիս անձնանօք
անձանց հրաշիւք՝ յանձինս մեզ ։
Խնդաւոր եղից համայնից, մեծա
ծանուցեալ գթած · սկզբնահայր
և նախաշաւիղ սկզբան ընթացից ·
Ճանապարհ կենաց, որ առաջնորդես
քաղցրութեամբ՝ զխաւարեալս ՚ի լոյսդ վերին ։
Զեննկալու մեծ վստահութե, որ
ոչ խոտորեցուցանես դայթագղեալս
՚ի վայր կործանել· յուսոյ կերպա
րան, Ճշմարիտ առհաւատչէին ա
ղաչողաց մատանց յայտնի երևել·

ապա

, որ ոչ
ի դատաստ–
ութի շնոր–
կս առանց փո
ւց · սաստուի
րքոյին փառաւո
գ նիւթ հողոյս ձո
։ Պայծառութիւն
, որ ձառագայթիւք ա–
ծրութե պարածածկեն
աւ՝ կրկին բարգաւաճ առ
·Բ·առնիչ մեղանաց բազմաց ,
երբեալս 'ի փրկուէ անջնումն
ծառութէ նորոգեալ՝ վերստին
ցելչացուցնեաւ ։ Հնարաւոր դի–
ահաս առ ամմանբաւ գերամբար
ութի յաւէտ յառաջեալ · եւք
տահութեան առ խոստացելոցն
կայելս · երանութի անձկալի , յոր
ակնդանութի չնչոյս ւքանելն է
ախորժելի , զի գքեղ գտից՝ կեն–

դա

գանի ։ Ա
'ի քաւութի
մենագովելի ·
նաց , որ և մե
ծելոց առնես զ
Ամենաստեղծ ան
զհուրբ կիզեալն , և
սեալն , և զժանեօք զօ
խեալն 'ի քթթել ական .
Թականութե̄ անպական ,
ցանես ։ Անհաւասար հա
կութի , յորում ծածօրէն պա
Նգք պտործիլն է իրաւացի ։
3 Այսեանց տէր՝ յերկնից զուար
քաղցրութեամբ՝ յամենակործան
վտանգ նեղելոյս , և արա անդորր
հանգստական դիւրաւոր՝ 'ի բաղ
մատագնայս հեծութենէ ։ Ար
զյորուցել զումարս սատակչացն,
եթէ սպառաղէնք այստկան դըժ-
նեայ հնարաւորութեան բուռն
մար

Մարտակցաց պատճառեալ զինուք
եթէ մեղաց ադեղ՝ և քո ատելի
կերպարանք, եթէ ցաւոց և ախ֊
տից վտանգիչ և կորստական նշմա֊
րանք, մերժեսցես հանցես հատ֊
ցես խափանեսցես և հալածես֊
ցես՝ հեռի սահմանաւ իսպառ
տարագրեալ անդարձ որոշմամբ
վերստին կորստեանն. և կառուս֊
ցես կացուսցես նպատակ կենաց
և ամուր մահարձան՝ զնշան խա֊
չիդ՝ ապաւինելոյս ՚ի քեզ՝ փըր֊
կութեան։ Այլ յայսմ անպարտ
և անպատիր և անվանելի արուես֊
տից ահաւորիդ մեծութեան, լուծ֊
ցին որոգայթքն գաղտնածածուկ
սատանայականք. կապտեսցին մե֊
քենայքն. վտանեսցին գայթակ֊
ղութիքն. խայտառակեսցին հաղ֊
երիցն դրութիւնք. յայտնեսցին
երևոյթք որսոյն. գլորեսցին նենգո

զին

ղին ծուղակք · վերասցին վարմնն
վերարկուք · տոչորեսցին ոլոռնացն
բոյք · նզովեսցին բանաւորին չա
րաբանութիւնք · կորեսցի լոյր խա_
բէութեն ՚ի մահ որսողին · պարսեա
ցին պատրողին բանսարկութիւնք ·
պակասեսցին զէնք զրպարտողին ·
անկցին սուսերք մահաբերին · սու
զեսցին սադրողին պատրաստութիւնք ·
արձակեսցին տուունք տագնա_
պողին ։ Խլայլեսցին սուտ կեր_
պարանք կեղծաւորին · սատակես_
ցին խորխտականացն խիստ յար_
ձակմունք · ցրուեսցին կցորդու_
թիւնք կերչացն · բաժանեսցին
ազինք աւազակացն · քայքայես_
ցին բոյլք բարբարոսացն ։ քան_
դեսցին ամրոցք ապստամբողացն ·
արգելցին ամպրոպք յանդգնե_
լոցն · փարատեսցին փորձողին անձ
րևք · հալեսցի և ցամաքեսցի ե_

զէամն

զէամն ապանդաւորին ։ Խորտա_
կեցի եղջիւր գոռոզին · մանրեա
ցին ամբառնալէք դ'րօշիցն կերպա
րանաց · փշրեցին ամբարհաւա_
ծութիւք հպարտացելոցն · Նահան
ջեցին դիմեցմունք ծանկատելոցն ·
քակտեցին միաբանութիւք զօրացն
բելիարայ, թէ անմարմինք և եթէ
մարմնաւորք, փախիցեն ընդ նոյն
ճանապարհ 'ի մի շաւղաց հետոց՝
յեօթն տարակիցս, 'ի գուբն ինձ
փորեալ՝ ինքեանք ընկձեցին ։
Յեղանակեցին ձմեռուանք ձանձ_
րացուցչին · հատցի կապն կցոր_
դութեան՝ մշտաջան աւազակին ·
նողկացի մատոյս կայից՝ համբոյր
շողոքորթին · ընդ միջեալ մեկնե_
ցին՝ նետաձգութիւնք նեղչին ·
կացցէ 'ի սասանման՝ նաւ խարդա
խողին · խլեցին յարմատոց անտի՝
տատասկունք խածանողին ։

4 Ո՛վ փայտիդ օրհնութեան հե-
նացդ, յորում պրկեցար Ածդ
անըմբռնելի • յիշատակաւ բեւե-
ռացդ, որով 'ի գործի մահուան մա-
ծուցար՝ արարիչդ երկնի և երկ-
րի • արեամբդ տէրունականաւ,
որով զվիշապին մեծ կարթիւ ա-
ծեալ որսացար • լեղւոյն դառնու-
թեան, զոր արբեալ՝ զդեղատուութի
կորուսչին արբուցս հեղեր • պատ-
մառանութեան ըղձական ձաւիւք
կրիցն սարսափելեաց, որով զլրբու-
թիւն հակառակողին ըմբերանել
ամաչեցուցեր • անուամբդ անհա-
սականաւ ամենայնիւ անթարգ-
մանելւոյդ, յորմէ դողան և դա-
տապարտին սասկացեալ սատանիկ
զօրս աքիմամբ՝ բընութեք Ած ե-
րեւութից և աներեւութից, եղիցին
դոյս ամենայն պարգեւք շնորհացդ՝
խոստովանելոյս 'ի պաշտպանութի,
'ի

՚ի բժշկութիւն և ՚ի քաւութիւն։
Եւ մահաբեր դառնաթոյն օձին,
և որ ՚ի նմա ազգեաց արհեզերա-
գաւ չարութիւնն, ՚ի սատանայականն
եղիցի նորին. նոյն ինքն ՚ի կորուստ
և յանբժշկական հարուած տան-
ջանացն՝ սովաւ մատնեսցի, կապես-
ցի և ըմբռնեսցի։ Եղիցի ողոր-
մութիւն ստեղծողին ընդ իս, և
շունչ ոգւոյս իմ ընդ քեզ անբա-
ժանօրէն կապաւ միացեալ
՚ի մի։
5 Եւ որ որ ընթերցցի զայս աղերս
ձայնի՝ մաղթանաց գոչման՝ ա-
ղօթից հայցման, ծերոց և տղայոց,
կուսի և երիտասարդի, և եթէ
յաղախնաց որք պաղատեսցի ած
սիրաբար, հաւատարապէս անա-
չառութեամբ ընկալցին ՚ի քէն
մասն երանութեան՝ պարտուց ա-
զատութեան, հաստատեալ վերստին

յանարատութիւն նորոգ մաքրու-
թեան, նկարեալ դարձեալ զքոյդ
կերպարան անփոփոխելի ։
Ահա տիրապէս՝ ճ̃արաւոր զծ-
քեզ անպատում անհաս անիմանա-
լի, տեսցէս աստանօր 'ի հաւա-
չանս կողկողանաց այսր հեծու-
թեան, որ 'ի բոլորից շրթանց ըն-
ծայեալ քեզ մատուցանի, վասն
հօր քոյ երկնաւորի և բարերարի ։
և հոգւոյդ սրբոյ փառակցի և
կենդանատուի. ա̃ծածնիդ բարե-
խօսութեամբ, և խնդրուածովք
ամենայն սրբոց ։ Ով դու ստեղ-
ծեր զամենայն. և 'ի քէն եղեն ա-
մենեքեան. և դու տիրես ամենայ-
նի. և քեզ փառք յամենեցունց
միդ յիսկութէ անժամանակ եր-
րորդութեդ, զուգակցապէս փա-
ռաւորեալ յանբաւս, և յաւիտե-
նից յաւիտեանս. ամէն ։

Մ երատին ցաւելուած նշխին հեծա-
ռէ՝ նորին հաճոյե, առ նոյն աղերս
մաղթանաց բանի ։ 'Ի խորոց սրտից
խօսք՝ ընդ այ ։ Բան . ԳԸ ։

Արեգակն արդար · ճառագայթ
օրհնեալ · լուսոյ կերպարան ·
փափագ անձկութե · բարձ-
րեալ անքննելի · զօրեղ անպատում ·
բարւոյ բերկրութիւն · լուսոյ
տեսութիւն · գովեալ երկնաւոր ·
թագաւոր փառաց · քս արարիչ ·
խոստովանեալ կենաց ։ Առ արդ՝
զթերութիւն վրիպանաց բաղձմա-
նս սխալ ձայնի եղկելոյս՝ ամենազօրդ
բանիւ լցեալ մատուցես յաւերս
հաճութե հօր քում բարձրելոյ ։
Որ վասն իմ 'ի փորձ եկիր անձի-
ծից, կերպարանեալ զիմ նմանութի
ամենեւին կենաց օրհնութի, վեր-
նոց և ներքնոց բարեխնամող ած-

մուշ.

տուչ համայնից ։ Ո՜ի թէ յանձն
առնէր մեռանիլ վասն իմ՝ ա͞ծ և
տ͞րդ բոլորեցուն, որչափ հաճես-
ցիս առնել և այժմ վտանգաւորս
կրից կարեկցել, ընդ իմ պարտա-
ւորիս միշտ աղօթելով ազգակցա-
մարմնոյդ առելոյ ՚ի մէնջ՝ առ հա-
մապատիւդ քո հայր ։

2 Իւ վասն արեանդ պատուակա-
նի միշտ մատուցելոյ ՚ի հաճութ͞ի
կամաց առաքչիդ՝ բարձցին վը
տանգք մեղուցեալ դատապարտե-
լոյս ։ թողցին պարտիքն ։ ապաքի-
նեսցի ամօթն ։ մոռասցին պատկա-
ռանքն ։ բարեգործեսցին դատակ-
նիքն ։ սատակեսցին որդունքն ։ վե-
րասցի լալն ։ հանդարտեսցէ կրր-
ճումն ատամանցն ։ սպառեսցին
ողբքն ։ հատցին արտասուքն ։ մեր-
ժեսցի սուգն ։ հալածեսցի խա-
ւարն ։ վանեսցի հուրն սաստ-

կու

կութեան ․ Հերքեսցի՛ն տանջանա
րանքն բազմօրինակք ։

3 Եկեսցե՛ն գթութիւնք կամո-
ղին և պարգևողին կենաց ամե-
նից ․ ծագեսցի՛ լոյսդ ․ արագեսցէ՛
փրկութի՜ւնդ ․ հասցէ՛ օգնութի՜ւնդ ․
ժամանեսցէ՛ այցելութիւնդ ․
կանխեսցէ՛ ցօղդ ողորմութեան ,
յառաջեսցէ՛ արբուացէ՛ ․ զան-
դատաստանս պատքեալ՝ անկեալ ու-
կերացս թշուառութե՜ ՚ի վի՜ս
մահու ․ ծաղկեցուսցէ՛ պտղաբե-
րեսցէ՛ բաժակդ երկնաւոր ա-
րեան կենարարիդ՝ զերկիրս խնա-
մեալ աւուրն լուսոյ , որ անծախս
պէս միշտ պատարագի յիշատակ
կենաց փրկութեան հոգւոց նըն-
ջեցելոց ։ Ո՛վ ամենայնի մա-
հացեալ հոգիս մարմնով․ մեղաց՝
ը[illegible]հօք քո՝ գըթած , ՚ի քեզ զօ-
րացեալ քև նորոգեցայց , զաւեալ
՚ի

՚ի մեղաց անմահ կենդանութե
՚ի յարութեանն արդարոց, հօր
քում օրհնեցեալ: Ընդ որում
քեզ փառք, և հոգւոյդ սրբոյ
բարերարութիւն՝ վայելչական
գոհութե, այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւի֊
տենից. ամէն:

Գոհաբանութիւն առ երկինս. Հր.

Գոհանամք զքեն՝ ով ամենասուրբ
երրորդութիւն հայր և որդի
և Հոգիդ սբ, որ ստացեր արա֊
ցուք մարդ ըստ պատկերի մերում,
և տուեր հող յերկրէ, և փչմամբ
օրհնեալ շնչոյ քո՝ գոյացուցեր ըզ
մարդն ադամ. վասն որոյ օրհնեմք
զմեծութի քո: Գոհանամք զքեն
տէր, որ զմարդն ադամ զարդարե֊
ցեր եօթնապատկեան շնորհօք, և եր֊

կո

կոտասան փառօք․ վ՟ն որոյ օրհ՟նեմք
զշնորհս քո։ Գոհանամք զքեն
տ՟ր, որ ՚ի դրախտն եդեմ եդեր զա-
դամ անճառելի խնդութ՟բ, և հի-
ահրաշ խնդութ՟բ․ վ՟ն որոյ օրհ-
նեմք զարարչութիւն քո։ Գոհա
նամք զքեն տ՟ր, որ յետ պատրելոյն
ադամայ՝ յարգելեալս անուն օձէն։
և արտաքսելոյն ՚ի դրախտէն, որով
՚ի դժոխս գրաւեցաւ, ազատեցեր․
վ՟ն որոյ օրհ՟նեմք զփրկութիւն քո։
Գոհանամք զքեն տ՟ր, որ առաքե
ցեր զանդրանիկն քո՝ զմիածին
բանն, որ վ՟ն մերոյ փրկութ՟ե խա-
չեցաւ, թաղեցաւ, յարեաւ, համ-
բարձաւ․ վ՟ն որոյ օրհ՟նեմք զմեծ
մարդասիրութ՟ն քո։ Գոհանամք
զքեն տ՟ր, որ զք՟ո մարմին և զք՟ո
արիւնն՝ պարգևեցեր մեզ կերա
կուր հոգւոց, և կենդանացուցիչ․
վ՟ն որոյ օրհ՟նեմք զպարգևս քո։

Գո

Գոհանամք զքէն Տր, որ զմկրտու-
թի ուսուցեր 'ի յորդանանէ, և կո-
չեցեր 'ի խաւարէ 'ի լոյս, և ետուր
զորդեգրութիւնն մերին · վասն
որոյ օրհնեմք զշնորհաբաշխութի քո։
Գոհանամք զքէն Տր, որ · Է · խոր
հուրդ եկեղեցւոյ կազմեցու 'ի
քոյին շնորհէ, և խոստովանութ
թողութի շնորհեցեր · վն որոյ օրհ
նեմք զառատապարգև զթութին քո։
Գոհանամք զքէն Տր, որ անձրև
և ցօղ տաս երկրի, և բուսանի հաց
և հանդերձ, և տմ մնեղեաց կերա
կուր · վն որոյ օրհնեմք զբարեմա-
բաշխ ողորմութին քո։ Գոհանամք
զքէն Տր, որ տաս յաջողութի վաս-
տակոց մերոց, և զշնորհս արուեստ
տաւորաց · վն որոյ օրհնեմք զբազ-
մարուեստ տուչութի քո։ Գոհա
նամք զքէն Տր, որ մեծա քաղցրութ
նոյնիս յարդարած ա քո, և օր ըստ օրէ

շնոր

շնորհես զբազմազեղ ողորմութն քո.
վն որոյ օրհնեմք զանչափ գթութն
քո: Գոհանամք զքէն տր, որ մե-
ղաւորաց և զղջացելոց թողութն
շնորհես, ներես, և ոչ եղծանես.
վն որոյ օրհնեմք զանյիշաչարութն
քո: Գոհանամք զքէն տր, որ զե-
ղանակս տարւոյն, ամառն և զձ-
մեռն, աշունն և գարունն, արա-
րեր ըստ բնութն մերում. վն որոյ
օրհնեմք զարարչագործութն քո:
Գոհանամք զքէն տր, որ յայսմ ա-
մի և՛ս ապրեցուցեր զմեզ՝ անվըր-
դով, անահ, և անկասկած. վն որոյ
օրհնեմք զտրութն քո: Գոհանամք
զքէն տր, որ զմեզ ՚ի մահապար-
տաց, և յամ պատահարաց պահե-
ցեր. վն որոյ օրհնեմք զպահպա-
նութն քո: Գոհանամք զքէն տր, որ
՚ի հրկիզութէ, ՚ի հեղեղէ, ՚ի շարժէ, ՚ի
կայծակէ, ՚ի խորշակէ, և ՚ի սաստիկ
մա

մանէ ապրեցուցեր · վն որոյ օրհ-
նեմք զապաւինութիւն քո ։
Գոհանամք զքէն տր , որ օրհնե-
ցեր 'ի լեառն ձիթենեաց զկաթու-
ղիկոսունս , զպատրիարգունս , և
զեպիսկոպոսունս · որ ճրագ և լոյս
եղն աշխարհի · վն որոյ օրհնեմք
զշնորհաբաշխութիւն քո ։ Գոհա
նամք զքէն տր , որ քահանայութի
ընծեռեցեր ադամեանս բնութն՝
որ հրեշտակացեր կարգ , յաղագս
թողութն յանցանաց մերոց · վն
որոյ օրհնեմք զփրկութիւն քո ։
Գոհանամք զքէն տր , որ զսարկա
ւագունս , զտիրացուս , և զջահըն-
կալս սահմանեցեր · վն որոյ օրհ-
նեմք զլուսաւորութիւն քո ։
Գոհանամք զքէն տր , որ զբանա-
ւոր հօտ՝ զժողովուրդս քո , ըն-
կալեալ ունիս 'ի ծոց քո , և որպէս
զտապանն Նոյեան ազատես 'ի

հեղձ

հեղձմանէ մեղաց. վասն որոյ օրհ-
նեմք զզարմանահրաշ զգթութիւն
քո: Գոհանամք զքէն տէր,
որ զմեղուցեալ ժողովուրդն՝ ոչ
պատժես ՚ի տան քում քաւարա-
նի, այլ զդարձումն նկատես.
վասն որոյ օրհնեմք զերկայնամտու-
թիւն քո: Եւ վասն մեծի և
բարձու ողորմութեան քո՝ խոնար-
հեցո տէր զունկն քո ՚ի ժամուս
յայսմիկ և տուր մեզ յերկնից ՚ի
սրբութենէդ՝ Շնորհ, Ձիր,
Ողորմութիւն. Քաղցրութիւն,
Կարողութիւն, Մեղաց Թողու-
թիւն, Առատութիւն, Փարթա-
մութիւն, Աշխարհիս խաղաղու-
թիւն. Խնդութիւն, Լուսաւո-
րութիւն: Հաւատ, Յոյս, Սէր.
Մաքրութիւն, Առաքինութիւն,
անարեաց լինութիւն. Հանդար-
տութիւն, Անդորրութիւն, Բղ

դօ

գոհութիւն · Հաշտութիւն , և
…հնեալ Արքայութիւն ։ Նա
…ղ ընդ որդւոյ · և ընդ սբ Հո
գւոյդ վայելէ փառք և պատիւ
յաւիտեանս , ամէն ։

Ի ժամ երգեն՝ զայս ՚ի յատեանն ,
՚ի խորանաց՝ դէմ յանդիման ,
գալուստն յիշեա՝ դու յարաժամ ,
յիշեալ Ցիրս յահեղ օրն
յայն ։

85000